T-108

معلومات مدنیه

پروغرام موجبجه مکاتب رشدیه و اعدادیه‌ده تدریس ایدلمك اوزره ترتیب ایدلمشدر

محرری

نجم ترقی مکتبی مؤسس و مدیری

حسین حفظی

صاحب و ناشری

درسعادت

مطبعهٔ ژیرایر - کتهئون — باب عالی جوارنده ... اتصالنده نومرو ٣٣

١٣٢٦

معلومات مدنیه

، دولت عثمانیه‌نك تشكلات سیاسیه واداره‌ٔ عدلیه‌سی

دولت عثمانیه‌نك اداره‌سی « اداره‌ٔ مشروطه » در

ممالك عثمانیه آوروپانك جنوب شرقیسنده. آسیانك غربنده آفریقانك شمالنده اولوب بحرسفیدك شرق طرفنك نصفنی، بحراحمرك همان هر طرفنی قره‌دكیزك غرب طرفنك بر قسم ساحلیله جنوب طرفی سواحلنی. بصره كورفزینك شمال وغرب ساحللرینی شاملدر.

دولت عثمانیه‌نك اك اهمیتلی املاكی آوروپا قطعه‌سنده‌در.

، ممالك عثمانیه‌نك حدودی شمالاً: آوستریا ومجارستان. صربستان [illegible] بصره كورفزی: جنوباً [illegible] صحرای كبیر: [illegible] ویونانستان. [illegible]

شو [illegible] آوروپای عثمانی، (آسیای عثمانی) [illegible] تعریف ایدلمشدر.

٢ آوروپای عثمانی: شمالاً: بلغارستان، صربستان، آوستريا ومجارستان. غرباً: قره‌طاغ. آوستريانك دالماچيا الكاسی، آدرياتيق. يونان دكزلری. چناق قلعه بوغازی. مرمره دكزی؛ شرقاً: بحر سياه واستانبول بوغازيله محدوددر.

٣ آسيای عثمانی: آسيا قطعه‌سنك غرب طرفنده اولوب شمالاً؛ بحر سيا. استانبول بوغازی. مرمره دكزی، چناق قلعه بوغازی؛ غرباً؛ آطه‌لر دكزی. بحر سفيد؛ جنوباً: عدن كورفزی، عمان كورفزی؛ شرقاً؛ ينه بحر عمان. بصره كورفزی. ايران حكومتی. قافقاسيه اراضيسيله محدوددر.

٤ آفريقای عثمانی: (مصر خديولكی) ايله (طرابلس غرب) ولايتی، (سعاری) مستقل متصرفلغی. (تونس ايالتی. (جزاير) مملكتنی حاويدر.

٥ ممالك عثمانيه‌نك ادارهٔ عدليه‌سی قانون تصريح وتوفيقاً دولت طرفندن نصب وتعيين ايديلن حاكملر ايله اداره ايديلير وادارهٔ عدليه ادارهٔ ملكيه‌دن بسبتون تفريق ايدلمشدر.

- ادارهٔ عدليه؛ ولايتلرده بدايت. استيناف اميله ايكی‌يه تقسيم اولنوب بونلرك حقوق وجزا قسملری واردر. حقوق قسمنك رياستی حاكم جزا قسمنك رياستی عدليه اصارتندن منصوب رئيس طرفندن اداره ايديلير.

سنجاقلرده‌ده دخی بويله‌در.

قانون اساسی ٧. س

قانون اساسی؛ مجرد ملك وملتك تأمین ترقی وتعالیسی ایچون تنظیم ایدلمش بر قانوندر. بو قانونه بیك ایکی یوز طقسان اوچ سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنك یدنجی کونی سلطان عبدالحمید خان ثانی حضرتلرینك خط همایونیله ملت عثمانیه‌یه ویرلمشدر.

قانون اساسینك ملته ویردیکی حقوق اوچ شی ایله خلاصه ایدیله‌بیلیر: عدالت، حریت، مساوات.

عثمانلی نامی آلتنده یاشایان اسلام، خرستیان، یهودی هپسی قانون نظرنده مساویدر.

قانون اساسی؛ ممالك دولت عثمانیه، تبعهٔ دولت عثمانیه‌نك حقوق عمومیه‌سی، وکلای دولت، مأمورین، مجلس عمومی، هیئت اعیان، هیئت مبعوثان، محاکم، دیوان عالی، امور مالیه، ولایات، مواد شتی نامیله اون ایکی بحثی شاملدر.

ممالك دولت عثمانیه:

٨ س دولت عثمانیه‌نك حاوی اولدیغی مملکت و قطعه وممتاز ایالتلر یك وجود اولوب هیچ بر زمانده هیچ بر صورتله بربرندن آیریلماز.

دولت عثمانیه‌نك پایتختی استانبول شهری اولوب بو شهرك

یکر ممالك عثمانیه شهرلرندن فضله برامتیاز ومعافیق یوقدر.

سلطنت سنیهٔ عثمانیه یعنی عثمانلی پادشاهلغی خلافت اسلامیه یی حائز اوله‌رق آل عثمان سلاله‌سنك اك بیوك اولادینه عائددر. یعنی عثمانلی پادشاهلرینك اولادلرینك هانکیسی اك بیوك ایسه پادشاهلق اکا عائددر.

حضرت پادشاه خلیفه‌لك حسبیله دین اسلامك حامیسی وبتون عثمانلیلرك حکمدار وپادشاهیدر.

حضرت پادشاهك نفس همایونلری مقدس وغیر مسئولدر.

آل عثمان سلاله‌سنك حقوق حریتی، اموالی، املاك ذاتیه‌سی وپاشادیغی مدتجه مالیه‌در اولان تخصیصاتی عموم ملتك کفالتی آلتنده‌در.

وکلایی عزل ونصب ایتمك، رتبه ومنصب توجیه ایتمك، نشان ویرمك امتیازلی ایالتلرك امتیازلرینك شرائطنه توفیقاً توجیهات اجرا ایتمك، مسکوکات ضرب ایتمك، خطبه‌لرده اسمنی ذکر ایتدیرمك، اجنبی دولتلرجه معاهده یاپمق، محاربه یاخود صلح یعنی باریشیقلق اعلان ایتمك، قوهٔ بریه و بحریه‌یه قوماندا ایتمك؛ کرك شریعتك و کرك قانونك حکمنی اجرا ایتمك، دوائر اداره‌نك معاملاتنه متعلق نظامنامه‌لری تنظیم و مجازات قانونیه‌یی تخفیفی یعنی خفیفلشدیرمك یاخود بسبتون عفو ایتمك، مجلس عمومی‌یی طوپلامق یاخود تعطیل ایتمك، اقتضا ایدرسه مبعوثان اعضالرینی یکیدن انتخاب ایدلمك شرطیله بوزمق پادشاهك حقوق مقدسه‌سندندر.

اعیان و مبعوثان مجلسلری

آ قانون اساسی موجبنجه مجلس عمومی ایکی دائره‌یه منقسمدر: بری اهالی طرفندن اصولی وجه اوزره انتخاب اولنان اعضالردن مرکب اولوب نامنه (مجلس مبعوثان) دینیر.

دیکری؛ اعضا ورئیسی مجلس مبعوثان اعضالری مقدارینک اوچده بریندن فضله اولمامق اوزره طوغریدن طوغری‌یه پادشاه طرفندن انتخاب وتعیین قلنان مجلس درکه (مجلس اعیان) دینیر.

ب اعیان مجلسنك وظیفه‌سی: مبعوثان هیئتنک قرار ویردیکی قوانین ونظاماتی تکرار تدقیق ایدوب نظامات مخصوصه‌سنده کوستریلن شرائطه توفیقاً تصدیق ایدوب مقام صدارته عرض ایلمک، یاخود تعدیل وتصحیحه لزوم کوریرسه تکرار مبعوثانه کوندرمکدر.

اعیان مجلسی اعضالری قید حیات ایله یعنی مجلس اعیانه اعضا اولانلر دکیشمز. اولنجه‌یه قدر اعضا اوله‌رق قالیر. اعیان مجلس اعضالغنه؛ وکلالق، والیلك، اردومشیرلکی، قاضعسکرلك، ایلچیلك، بطریقلق، خاخام باشیلق مأموریتلرنده بولنمش و صوکره عزل ایدلمش اولانلردن، بری وبحری فریقلردن

وسائر اعضا اولمق اقتضا ایدن صنفلری حائز اولانلردن منا-
سبلری تعیین اولنور مجلس اعیان اعضاسندن اولوب کندی
آرزو وایسته‌کی ایله دیکر مأموریته تعیین ایدیلنلر آرتق اعضا
صفتنی حائز اوله‌مازلر.

٤ مجلس مبعوثان اعضالرینك مقداری عثمانلی تبعه‌سندن هر
اللی بیك ارکك نفوسده برکشی اولمق اعتباریله ترتیب ایدیلیر.
مثلا برمملکتده اللی بیك ارکك نفوس وار ایسه بر، یوز بیك
ارکك نفوس وارسه ایکی. یوز اللی بیك ارکك نفوس وارسه
اوچ اعضا انتخاب وتعیین ایدیلیر.

حکومت مأمورینده بولنان بر ذات مجلس مبعوثانه اعضا
تعیین ایدیلیرسه آرتق مأموریتنه دوام ایده‌مز. آنجق انتخاب
اولنان اعضا وکلادن اولورسه هم وکالت وظیفه‌سی همده
اعضالق وظیفه‌سنی ایفا ایتمسی جائزدر. سائر مأمورلردن بری
مبعوثانه انتخاب ایدیلیرسه قبول ایدوب ایتمه‌مك کندی النده‌در.
اکر قبول ایده‌جك اولورسه مأموریتندن انفصال ایدر.

مجلس مبعوثان اعضالغنه انتخابی جائز اولمایانلر شونلردر.

١ — عثمانلی تبعه‌سندن اولمایان.

٢ — موقتا اجنبی خدمتی امتیازینی حائز اولان

٣ — ترکجه بیلمه‌ین.

٤ — اوتوز یاشندن آشاغی اولان.

٥ — انتخاب ایدلدیکی زمان برینك خدمتکارلغنده بولنان.

۶ ـــ افلاس ایله محکوم اولوب اعتباری اعاده ایدلمه‌مش اولان.

۷ ـــ کوتو وفنا حاللرله شهرت بولان.

۸ ـــ محجوریتنه حکم لاحق اولوبده فك حجر ایدلمه‌ین.

۹ ـــ حقوق مدنیه‌دن ساقط اولان.

۱۰ ـــ اجنبی تبعه‌سندن اولدیغی ادعاسنده بولنان.

ایشته بونلر مجلس مبعوثان اعضالغنه انتخاب اولنماز.

مبعوثان مجلسی اعضالرینك انتخابی هر درت سنه‌ده براجرا اولنور وهر مبعوثك اعضالقده بولنمسی مدتی درت سنه‌دن عبارت اولوب تکرار انتخابی جائزدر.

مجلس مبعوثان هر سنه تشرین ثانی ابتداسنده طوپلانوب مارت ابتداسنده داغیلیر.

اعضا انتخابنه الك آز تشرین ثانیدن درت آی اول باشلانیر یعنی مبعوثانك انتخابی اوقضا ایتدیکی حالده انتخابه تموز ابتداسنده مباشرت ایدیلیر.

مجلس مبعوثانه اعضا انتخاب اولنان ذات یالکز کندیسنی انتخاب ایدن مملکت اهالیسنك وکیلی دکل، بتون عثمانلیلرك وکیلی دیمکدر.

مبعوث انتخاب ایدنلر، انتخاب ایده‌جکلری مبعوثلری کندی دائرهٔ ولایتلری اهالیسندن انتخاب ایتمکه مجبوردرلر بر ولایت اهالیسی دیکر ولایت اهالیسندن مبعوث انتخاب ایده‌من.

با ارادهٔ سنیه مبعوثان هیئتی بوزولوب طاغیله‌جق اولورسه نهایت آلتی آیده طوپلانمق اوزره عموم مبعوثان یکیدن انتخاب اولنمغه باشلانیر.

مجلس مبعوثان ریاستنه هیئت طرفندن اکثریتله اوچ وایکنجی و اوچنجی رئیسلکلره اوچر کشی که هپسی طقوز ذات انتخاب ایدیلوب حضور شاهانه‌یه عرض ایدیلیر. بونلردن بری رئیس دیکر ایکیسی رئیس وکیللکلرینه تعیین اولنور.

مجلس مبعوثانده هرنه ایش ایچون اولورسه اولسون علناً مذاکره ایدیلیر. شاید بر مهم ماده مذاکره اولنمق واوماده‌ده کیزلی طوتلمق اقتضا ایدرسه اوزمان مذاکرات کیزلی اوله‌رق جریان ایدر. مذاکراتك کیزلی طوتلمسی یا وکلا جانبندن یاخود مجلس مبعوثان اعضاسندن اون بش ذات طرفندن تکلیف ایدلملی. اوحالده هیئتك طوپلاندیغی محلده اعضالردن ماعداسی طیشاری چیقاریلوب مذاکره‌نك کیزلی طوتیلوب طوتلماسی عموم اعضالردن سؤال ایدیلیر. اکر کیزلی اولمق جهتی دها چوق اعضا طرفندن مناسب کوریلورسه او ماده حقنده‌کی مذاکره کیزلی اوله‌رق اجرا ایدیلیر.

مجلس مبعوثان هیئتك طوپلاندیغی مدتجه اعضادن هیچ بری هیئت طرفندن اتهامه کافی بر سبب بولندیغنه اکثریتله قرار ویرلمدکجه یاخود بر جنحه ویا جنایت اجرا ایدر ایکن یاخود اجرا ایدر ایتمز طوتلمدقجه حبس ومحاکمه اولنه‌ماز.

مجلس مبعوثانك وظیفه‌سی : هیئته حواله اولنان قانون لایحه‌لرینی مذاکره ایتمك بونلردن امور مالیه و قانون اساسی‌یه تعلق ایدن ماده‌لری یا رد یاخود قبول و یاخود تعدیل ایتمك ، مصارف عمومیه هیئت مبعوثان طرفندن تدقیق اولندقدن صوکره مقدارینه وکلا ایله برلکده قرار ویرمك، وبو مصارف عمومیه‌یه قارشولق اوله‌جق وارداتك جنس ومقدارینی وتوزیع وتدارکی صورتلرینی ینه وکلا ایله برلکده تعیین ایتمکدر.

مبعوثلر نه یاپه‌جق؟

مبعوثلر دولتك بتون ایشلرینی دوشونه‌جك. مملکت ایچنده اولسون ، طیشاریده اولسون ، یعنی مبعوثلر بزه لازم اولان قانونلری یاپه‌جق بونلره کوره ایشله‌یه‌جك، چالیشه‌جق آدملری، وکلایی، ناظرلری بوله‌جق، ایشله‌ده‌جك، ایشلرك ایچنی طیشنی قاریشدیره‌جق ، دیدیکلیه‌جك ، ایش باشیلردن ، ایشجیلردن حساب صوره‌جق، خلاصه هر ایشی مبعوثان یعنی ملت بیوره‌جق وکلا ایشله‌یه‌جك.

مبعوثان ملت دیمکمیدر؟

البته مبعوثلر ملتك وکیللریدر . مبعوثلرك قرار ویردیکی ، یاخود رد ایتدیکی ایشلر ملتك ایشلریدر. هر مبعوث کندینی انتخاب ایدنلرك آیریجه وکیلی اولمایوب عموم ملتك وکیلیدر. بر مبعوثك سوزی بر ملتك سوزی دیمکدر.

مبعوث ناصل آدم اوله‌جق:

بر مبعوث قوجه بر ملتك وكیلی اوله‌جق ، ملتك ایشنی اوزرینه آله‌جق، صردسی كله‌جك‌كه اومبعوثك برسوزی یا ایش یاپه‌جق یاخود یبقاجق. ایشته بویله مهم برایشه تعیین ایدیله‌جك اومبعوثی ملت تعیین ایده‌جك اكر ملت منتخب ثانیلرینی یعنی مبعوثلری انتخاب ایده‌جك اولان ذاتلری مقتدر ومستقیم ومبعوث تعیینی ایچون حاطر نوكله باقمایه‌جق آدملردن انتخاب ایدرلرسه طبیعی اونلرك انتخاب و تعیین ایده‌جكلری مبعوثلرده مستقیم ومقتدر ذواتدن اولور .

۴

قانون

قانون؛ عمل قوه‌سنك طرفندن وضع ایدلمش بر طاقم قاعده‌لردر .

قانونك بر قاچ نوعی واردر :

۱ — (قانون احلاق) در.

قانون احلاق: انسانی حیرلی ایشلرك ومردمس نظرنده مقبول اوله‌جق شیلرك اجراسنه مجبور ایدر.

۲ — (قانون معاملات) در.

قانون معاملات ؛ مخصوصاً تشكل ایتمش بر هیئت طرفندن

وضع و تنظيم اولنوب تعلق ایتدیکی ماده‌لره کوره بر چوق قسملره تقسیم اولنور:

قانون اساسی، قانون ملکی، قانون عسکری، قانون جزا، قانون اراضی، قانون تجارت، وسائره کبی.

بر مملکت قانون ایله اداره اولنور. قانونسز اهالی حال وحشتده یاشار بر قوم کبیدر.

قانونلر؛ مملکتك احتیاجنه کوره یاپیلیر و تطبیقاتنه صوك درجه‌ده دقت ایدیلیرسه اومملکت فوق العاده ترقی ایدوب سلامت وسعادته نائل اولور.

بر حکمك قانون حالنه کیره‌بیلمه‌سی بهمه‌حال مجلس مبعوثانده مذاکره ایدلمك، صوکره مجلس اعیاندن کچوب اوقانونك اجراسی خصوصنه ارادهٔ سنیه شرف صادر اولمق لازمدر.

ت
ادارهٔ مرکزیه

مدنی هر دولتده اولدیغی کبی دولت عثمانیه‌ده دخی ادارهٔ مرکزیه نظارتلره تقسیم ایدیلوب وکلانك اداره‌لرینه ویرلمشدر.

وکلادن هر بری کندی تحت نظارتنه ویرلمش اولان اداره‌لری قانون و نظاملری دائره‌سنده اداره‌یه مأموردر. بونلرك جمله‌سی صدراعظمك نظارت و اداره‌سنه تابعدر.

صدراعظم ايسه عموم نظارتلرك رئيسى و آنلر ايله پادشاه آرهسنده عرض و تبليغك واسطهسيدر. يعنى ناظرلر پادشاهه عرض ايدهجكلرى معروضاتى مقام صدارته تقديم ايدرلر. بو معروضاتى صدراعظم پادشاهه عرض ايدر.

مجلس وكلانك رئيسى صدراعظمدر. وكلانك مذاكرهلرندن استيذانه محتاج اولان قرارلر ارادهٔ سنيه ايله اجرا ايدلير.

هر ناظر كندى ادارهسنده و قانون دائرهسنده اجراى اموره مأمور اولوب مأذون اولمديغى ايشلردن ماعداسى ايچون مقام صدارتدن استيذان ايدر. صدراعظم دخى يا مجلس وكلانك قرارى ايله ياخود پادشاهه عرض ايدرك آلهجغى جواب اوزرينه او ناظره امر ويرر. وكلا مأمور اولدقلرى ايشلردن مسئول اولوب [illegible] (باب عالى) ده اجرا اولنور.

صدر [illegible] اس وكلايه داخل اولان [illegible] عبارت وارد:

مشيخت [illegible] حربيه [illegible] بحريه نظارتى. [illegible] نظارتى.

[illegible] خارجيه [illegible] عدليه نظارتى.

[illegible] معارف [illegible] نظارتى.

[illegible] رلرى [illegible] نظارتى.

[illegible] وكلا [illegible]

ناظر [illegible] كنديلرى [illegible] آچق كلدى

نظارتلرینه مودوع اولان اداره‌لرده واداره‌لرك نظامنی خارجنه چیقمامق اوزره تعلیماتنامه‌لره یالکز او اداره‌نك مأمورلری رعایت ایتمکه مجبور اولورلر . دیکر اداره‌لر مأمورلری کندی ناظرلرینك وکندی اداره‌لرینك نظامنه تابعدرلر.

ناظرلرك بعضیلرینك اداره ایشلرنده کندیلرینه یاردم ایتمك اوزره بر مستشار یاخود معاونلری واردر . هر نظارتك بر محاسبه‌جیسی، برمکتوبجیسی، بر اوراق مدیری اولوب هر برینه مخصوص قلملر اولدیغی کبی بو قلملرك برده باشکاتب وممیزلری بولونور.

مرجع عمومی باب‌عالی یعنی مقام صدارت‌عظمیدر . صدراعظم بالجمله نظارتلرك پادشاهه عرض اولنه‌جق ایشلرینی عرضنه واسطه اولوب هر نظارتك ایشلرینه اثر اقتدارینی [illegible] کندیسی [illegible] پادشاهه معروضات [illegible] متوقف اولمایان [illegible] اراده [illegible]

مقام [illegible] مجلس [illegible] دولت [illegible] ایتمك [illegible] وردیکی [illegible]

مقام [illegible] مربوط [illegible] دلردر.

١ — [illegible]

[illegible]

٢ — دیوان محاسبات [illegible]

[illegible]

[illegible]

۳ — دیوان همایون بکلکجیلکی.

بو دائره اجنبی دولتلرّ ایله اولان اسکی و یکی معاهدهلرك ضبطنه. عموم برات، فرمان، رؤسلك تحریرینه مأموردر.

صدارت دائره‌سنده آیریجه مکتوبجیلق و تلغراف دائره‌لریده واردر .

باب مشیخت اسلامیه‌نك حاوی اولدیغی دائره‌لر شونلردر:

۱ — فتوا امینلکی و مستشارلغی.

۲ — مکتوبی.

۳ — محاسبه .

٤ — مجلس تدقیقات شرعیه .

٥ — مجلس انتخاب حکام الشرع .

٦ — مجلس مصالح طلبه .

۷ — مجلس امتحان قرعه .

۸ — مجلس مشایخ .

۹ - مجلس ادارهٔ اموال ایتام .

محاکم شرعیه‌یه حاکم یتشدیرمك ایچون تأسیس ایدیلن مکتب نوابك اداره‌سیده باب مشیخت اسلامیه‌یه عائددر.

حربیه نظارتی.

حربیه نظارتنك حاوی اولدیغی دائره‌لر شونلردر:

ارکان حربیه دائره‌سی. طوپجی دائره‌سی. سواری دائره‌سی، پیاده دائره‌سی . محاکمات و محاسبات دائره‌سی ، صحیه دائره‌سی .

مكاتب عسكريه نظارتيله ژاندارمه قوماندانلغی‌ده حربيه نظارتنه مربوطدر .

بحريه نظارتی، بتون بحريه‌يه عائد ايشلرك مرجعی اولوب مكتب بحريه نظارتی‌ده بحريه‌يه عائددر .

داخليه نظارتی.

داخليه نظارتنك حاوی اولديغی دائره‌لر شونلردر:

مستشارلق، مكتوبی، محاسبه، اوراق، سجل نفوس، مطبوعات داخليه، مطبوعات خارجيه اداره‌لری.

بونكله برابر داخليه نظارتی عموم واليلرك مرجعيدر.

داخليه نظارتنده قائممقام، مدير، تحريرات مديرلرينی تعيين وعموم ملكيه مأمورلرينك ترجمهٔ حال ورقه‌لرينی ضبط ايلك اوزره سجل احوال مأمورين قوميسيونی واردر .

خارجيه نظارتی .

خارجيه نظارتنك حاوی اولديغی دائره‌لر شونلردر:

خارجيه مستشارلغی ، ديوان همايون ترجمانلغی ، تحريرات خارجيه كاتبلكی ، مكتوبی ، محاسبه ، اوراق ، ترجمه ، تابعيت، امور شهبندری، امور حقوقيهٔ مختلطه، حقوق مشاورلكی.

صحيه نظارتيده خارجيه نظارتنه مربوطدر.

خارجيه نظارتی حكومت عثمانيه‌نك اجنبی دولتلريله اولان معاملات وايشلرينه مأموردر.

عدليه نظارتى .

عدليه نظارتنك حاوى اولديغى دائره‌لر شونلردر:

عدليه‌مستشارلغى، مكتوبى، محاسبه، امورحقوقيه‌وجزائيه، سجل، اوراق، حواله دائره‌لرينى حاوى اولوب مذاهب دائره‌سيده عدليه نظارتنه مربوطدر.

عدليه نظارتى عموم نظامى محكمه‌لرك مرجعيدر.

ماليه نظارتى .

ماليه نظارتنك حاوى اولديغى دائره‌لر شونلردر. :

مجلس امور ماليه ، مستشارلق ، محاسبهٔ عموميه ، ديون ، تحصيلات ، اعشار و اغنام ، محاسبات عتيقه ، صندوق اماتى ، حقوق مشاورلكى، بيت المال . .

ولايتلرده بولنان دفتردارلر ايله سنجاقلرده محاسبه‌جيلرك قضالرده مال مديرلرينك مرجع نظاميسى ماليه نظارتيدر.

اوقاف نظارتى.

اوقاف نظارتنك حاوى اولديغى دائره‌لر شونلردر:

اوقاف مفتشلكى . محلولات ، جهات. مصارف. تعميرات، حقوق مشاورلكى، مكتوبى، محاسبه، اوراق.

اوقاف نظارتى كافهٔ اوقافك وجامعلرله مسجد وتكيه وعمارتخانه‌لرك اداره‌سنه مأموردر.

معارف عموميه نظارتى .

معارف عموميه نظارتنك حاوى اولديغى دائره‌لر شونلردر: هيئت علميه ، هيئت اداره ، محاسبه ، مكتوبى ، اوراق ، مركز معارف مديريتى، مفتشلك وسائره .

كتبخانه‌لر ايله مطبعهٔ عامره وموزهٔ همايون مديرلكلرى معارف نظارتنه مربوطدر.

ولايتلرده معارف مديريتلرينك مرجع نظاميسى معارف نظارتيدر .

تجارت ونافعه نظارتى.

تجارت ونافعه نظارتنك حاوى اولديغى دائره‌لر شونلردر: تجارت . صنايع . ايستاتستيق ، طرق ومعابر ، تيمور يوللر اداره‌لرى. مجلس امور نافعه . انجمن تجارت، هيئت فنيه، فن وحقوق مشاورلكلرى. بورسه قوميسرلكى. محاسبه، مكتوبى، اوراق قلملريدر .

زراعت بانقه‌سى اداره‌سيده برمدير عمومينك تحت اداره‌سنده اولوب تجارت ونافعه نظارتنه مربوطدر.

اورمان ومعادن نظارتى . ملكيه تقاعد صندوقى ، عسكرى تقاعد صندوقى نظارتلرى. دفترخاقانى نظارتى. رسومات امينلكى، شهر امانتى ، اولان ضبطيه نظارتى كه بونلرك ناظرلرى مجلس وكلايه داخل دكلدر.

سراى همايونك تخصيصاتنه واملاك همايونك اداره‌سنه مأمور اولان (خزينهٔ خاصه) ناظريده وكلا هيئتنه داخل اولماز.

شورای دولت ؛ ملکیه‌یه عائد کافهٔ معاملاتك مذاکره‌سنه مأموردر .

شورای دولتك حاوی اولدیغی دائره‌لر ایکی قسمه آیریلیر:

بر قسمی یالکز ملکیه‌یه عائد ایشلرك مذاکره‌سنه مأمور اولوب ملکیه. مالیه. تنظیمات‌معارف‌ونافعه ناميله‌درت‌دائره تشکیل ایدر. دیکرقسمی‌ملکیه مأمورلرینك‌محاکمه‌سنه‌مأموردرکه؛بدایت، استیناف . تمییز محکمه‌لرینی حاوی اولوب لزومی قدر مستنطق ایله مدعی عمومیلری‌ده واردر .

عموم شورای دولت دائره‌لرینك بر رئیسی اولوب برده باش کاتبی واردر . دیکر دائره‌لر برر رئیس ثانی ولزومی قدر اعضا ومعاون وملازملردن تشکل ایدر .

شورای دولت رئیسی ملکیه دائره‌سنده ریاست ایدوب دیکر دائره‌لرده آنك نظارتی آلتنده بولنور.

بو دائره‌لرده اعضانك یاریسندن زیاده‌سی حاضر بولنمدقجه مذاکره‌یه باشلانماز .

بر ایشك شورای دولتده مذاکره‌سی ایچون مطلقا صدراعظمك حواله‌سی لازمدر . فقط مقدما شورای دولته حواله ایدلمش ایشلر حقنده افراد طرفندن شورای دولت ریاستنه ویریلن استدعالر قبول اولنور.

مالیه دائره‌سنك وظیفه‌سی: دولتك مالیه‌سنه عائد وباب‌عالیجه

تدقیق مذاکره‌سنه لزوم کوریلوب حواله تنان ایشری مذاکره و اقتضاسنه کوره قرار ویرمك ، دیوان محاسباتك مالیه مأمورلرینك حسابلری حقنده ویردیکی قرارلری اصحابنك استدعاسی اوزرینه تدقیق ایتمکدر.

ملکیه دائره‌سنك وظیفه‌سی : تنظیمات و مالیه دائره‌لرندن ویریلن قرارلری اقتضاسنده ایکنجی درجه‌ده اوله‌رق اوزره تدقیق ایتمك. دائره‌لر ومأمورلر حقنده وقوع بوله‌جق شکایتلر اوزرینه اقتضا ایدن تحقیقاتی اجرا ایده‌رك نتیجه‌سی مضبطه ایله مقام صدارته بیلدیرمك ، ویرکولرك ضم وتنزیلی یاحود بر قسمنك عفوی ویاحود تحصیلاتك اصلاحی کبی دولتجه الك لازم اولان شیلری تدقیق و ایجابنی مطالعه ایتمك ، عزل ایدیلن مأمورلرك سبب عزلی و حقلرنده صادر اولان اعلاملرك احکامنی تدقیق ایدوب او مأمورلك بر دها مأموریتده قوللانلمسی جائز اولوب اولمدیغی حقنده قرار ویرمکدر.

ملکیه دائره‌سی شورای دولتك هیئت عمومیه‌سنه عائد بولنان بالجمله ایشلرك ایفاسیله‌ده مکلفدر.

٦

ادارهٔ ولایات

حکومت عثمانیه‌نك تابعیتی آلتنــده بولنان بالجمله مملکتلر اداره‌جه ولایتلره ، ولایتــلر لوالره ، لوالر قضالره تقسیم اولنمشدر.

ولایتلرك اداره‌سی: داخلیه نظارتنه مربوط والیلره حواله ایدلمش اولدیغی کبی مالیه‌نك اداره‌سی ایچون دفتردار. معارفك اداره‌سی ایچون معارف مدیری. عدلیه ایشلری ایچون استیناف محکمه‌لری، اوقافك اداره‌سی ایچون اوقاف محاسبه‌جیلری والحاصل هر برداڭره ایچون بر مأمور مخصوص تعیین ایدلمشدر.

حــکومت عثمانیه‌نك جهت عسکریه‌سنك اداره‌سی یدی اردوی همایونه تقســیم اولنوب خاصه اردوسی دینیلن برنجی اردونك مرکزی استانبول و حاوی اولدیغی جهتلر استانبولده داخل اولدیغی حالده جزائر بحر ســفید و آناطولینك غرب طرفلریدر .

ایکنجی اردونك مرکزی (ادرنه) اولوب روم‌ایلینك شرق طرفی.

اوچنجی اردونك مرکزی (سلانیك) اولوب روم‌ایلینك دیکر قسملری.

دردنجی اردونك مرکزی (ارزنجان) اولوب آناطولینك شرق طرفی.

بشنجی اردونك مرکزی (شام) اولوب سوریه طرفلری.

آلتنجی اردونك مرکزی (بغداد) اولوب بغداد ولایتی.

یدنجی اردونك مرکزی (صنعا) اولوب یمن ولایتنی شاملدر.

بونلردن باشقه طرابلس غرب وحجاز ولایتلری برر موقع دائمی تشکیل ایدرلر.

ممالك عثمانیه اوتوز ایکی ولایته تقسیم اولنمشدر. بعض سنجاقلر موقعلرینك اهمیتنه نظراً مستقل متصرفلقلر نامیله آیرلمش وطوغریدن طوغری‌یه داخلیه نظارتنه مربوط بولنمشلردر.

بو یولده اداره اولنان سنجاقلردن جبل‌لبنان متصرفلغی ممتاز واورایه مخصوص نظاملر ایله. دیکرلری ولایات نظاماتنه توفیقاً اداره ایدیلیرلر.

والی ؛ بولندیغی ولایتك ادارهٔ عمومیه‌سنك رئیسی ومرجعیدر.

والیلر هرنه قدر ملکیه ایشلرینه عائد خصوصاتده داخلیه نظارتنك امری آلتنده بولنورسه‌ده سائر اداره‌لره عائد ایشلر ایچون ایجاب ایدن نظارتلرله‌ده مخابره ایده‌بیلیرلر.

والیلر ؛ قانون ونظاملك اجراسنه نظارت ایتمك . بولندیغی ولایتك اداره‌سنی ومأمورلرك احوالنی تفتیش ایتمك، (والی بو تفتیشی مرکز ولایتده طوغریدن طوغری‌یه اجرا ایتدیکی کبی سنجاق و قضالرده متصرفلر و اسطه‌سیله یاخود سنه‌ده اوچ آیی کچمه‌مك اوزره ولایتی طولاشه‌رق اجرا ایدر.)

بر مأمورك قصورینی کوردیکی حالده اکر او مأمورك قصوری عزل ایدلمسنی اقتضا ایتمزسه تصحیح ایتدیرمك، اکر عزل ایدیله‌جك درجه‌ده ایسه عزل ایدوب محاکمه ایدلمسنی امر ایتمك ، تعیینی والی‌یه عائد اولان مأمورلری اصولی اوزره تعیین ایتمك. متصرفلرك استیذان ایده‌جکلری ماده‌لردن صلاحیتی دائره‌سنده اولانلر حقنده امر ویرمك . صلاحیتی دائره‌سنده اولمایانلر حقنده مرکز حکومتدن استیذان ایتمك، معین اولان وظیفه‌لری خارجنده ظهور ایده‌جك عادی ایشلرك اقتضاسنی طوغریدن طوغری‌یه اجرا ایتمك ، اهمیتلی اولانلرك اسباب

موجبه‌سی ایله وکندی مطالعه‌سی ایله برلکده مقام حکومته بیلدیرمکدر .

والیلر کندی وظیفه‌لرندن طولایی مرکز حکومته قارشی مسئول اولدیغی کبی معیتنده‌کی مأمورلرك مسامحه یا سوء استعمالرندن طولایی‌ده مسئول اولدقلرندن یولسز و نظامه مغایر حاللرینی کوردیکی مأمورلر اکر طوغریدن طوغری‌یه کندی امری آلتنده دکلسه اومأمورلرك احوالی منسوب اولدیغی اداره ویا نظارته خبر ویرمکه مجبوردر .

ضبطیه ایشلری طوغریدن طوغری‌یه والیلرك اداره سنه تابع اولوب والیلر مملکتك آسایشنی محافظه ایتمك ایچون هر درلو تدابیری اجرایه مأذوندر . آنجق فوق العاده برحال ظهور ایده‌جك اولورسه باب عالیدن استیذان ایتمسی لازمدر .

حبسخانه‌لر دخی والیلرك نظارتی آلتنده‌در . والیلر ؛ هیچ برکیمسه‌نك حقنده صادراولان حکمدن فضله حبس ایدلمسنه و حبسخانه‌لرك طهارتنه ، انتظامنه . حبس اداره سنه باقمق و کیمسه‌نك حکمسز اوله‌رق اوزون اوزادی محبوس قالمامسی و بویله محبوس قالانلر حقنده محکمه‌لره اخطاراتده بولنمغه مأذوندر .

والیلر ؛ ولایتك عدلیه‌یه عائد ایشلرینه ومحکمه‌لرك مداخله

وقرارلرینه و محکمه‌لرك. مجلسلرك اهالیجه اعضا انتخابلرینه مداخله ایتمکه صلاحیتی یوقدر . عدلیه محکمه‌لری اجرا ایده‌جکلری معاملاتده کاملاً مستقلدرلر.

معارف ونافعه‌یه عائد ایشلرده والیلر بر طاقم وظیفه‌لر ایله مکلف اولوب مملکت داخلنده تعلیم وتربیهٔ عمومیه‌نك. تجارت وزراعتك ترقیسی اسبابنی آرامق ویوللری انشا وتعمیر ایتمك، لیمان و ریختملر انشا ایتمك و جدوللر آچمق. نهر ، کول وبطاقلقلری تمیزلتمك. خسته‌خانه‌لر. فابریقه‌لر تأسیسی واورمانلری محافظه ایدوب خراب ایتدیرمه‌مك والیلرك وظیفه‌لرندندر.

والیلر؛ معیت مأمورلریله مرکز حکومت آراسنده واسطهٔ مخابره اولوب فوق‌العاده برحال وقوع بولمدقجه متصرفلر طوغریدن طوغری‌یه مرکز حکومتله مخابره ایده‌مزلر.

مرکز ولایت مأمورلری — ولایات نظامنامه‌سنك اون یدنجی ماده‌سی موجبنجه والینك ایشلرینه یاردم ایتمك ایچون بروالی معاونی بولنور. بونك وظیفه‌سی والینك کندیسنه حواله ایده‌جکی ایشلری ایفا و دائره‌لردن کلن اوراق ایله والینك مأذونیت ویره‌جکی هر نوع مکتوبلری مطالعه ودائره‌لرینه حواله واوراق خلاصه‌لرینی ولایت اوراق اوطه‌سی واسطه‌سیله والی‌یه اعطا وسائره‌در.

والی معاوننден باشقه هرولایتده بر دفتردار، برمکتوبجی، برامور اجنبیه مدیری، زراعت مدیری، معارف مدیری، دفتر خاقانی مدیری، مع‌تحریر ویرکو مدیری، نفوس ناظری، اوقاف محاسبه‌جیسی، ضابطه ایچون بر آلای بکی واردر.

بونلردن باشقه اکثر ولایت مرکزلرنده پوسته و تلغراف باش مدیری، پوسته وتلغراف مفتشی، دیون عمومیه ناظری، رسومات ناظری، رژی ناظری کبی اداره مأمورلری و بعض محللرده صحیه مدیری و مفتشلری و هرولایتده نافعه‌یه مربوط برر مهندس بولنور.

مجلس ادارهٔ ولایت — مجلس اداره‌لرك وظیفه‌سی بری اداره‌یه عائد، دیکری محاکمه‌یه عائد اولمق اوزره ایکی قسمه آیریلیر.

مجلس اداره‌لرك اداره ایشلرینه عائد اولان وظیفه‌سی شونلردن عبارتدر :

١ — مالیه ایشلری: حکومتجه اقتضا ایدن شیلری مبایعه یعنی صاتون آلمق و بو بابده یاپیله‌جق مقاوله‌لری یاپمق، عشر، رسوم کبی شیلرله بکلك اورمانلری مزایده‌یه قویمق. بکلك بنالری یاپدرمق، ضبطیه‌لر و اقتضاسنده طوپلانه‌جق عساکر معاونه ومستحفظه‌نك مصرفلرینی تفتیش ایتمك، اهالینك ویره‌جکی ویرکولری سنجاقلره کوره تقسیم وتوزیع ایتمك، کیمسه‌نك

تصرفی آلتنــده بولنمایان یرلری آلوب صاتمق و یاخود موقةً حالی اوزره ترك ایتمکدر .

٢ ـــ نافعه ایشــلری : ولایت ایله سنجاقلر آراسندہکی یوللری یاپدیرمق ، ولایات داخلنده زراعت وتجارتك ترقیسنه یارایه‌جق شیلری مذاکره ایتمك. اصلاحخانه، خسته‌خانه، غربا‌خانه‌لر تأسیس ایتمکدر.

٣ ـــ بلدیه ایشلری : بلدیه مجلســنك ویردیکی قرارلری تدقیق، پنایر وپازار یرلرینی تعیین، قبرستان یرلرینی تخصیص ایتمك، صحیه‌یه دائر ایشلری مذاکره ایتمکدر.

٤ ـــ ادارهٔ ملکیه‌یه عائد ایشلر : والی طرفنده حواله ایدیلن ایشلره باقمق. سنجاق مجلس ادارہلرنده مذاکره ایدیلوب قرار ویریلن ایشلری تدقیق ایتمکدر.

والی بولنمدیغی زمان مجلس اداره والینك وکیل ایده‌جکی ذاتك ریاستی آلتنده تشــکل ایدوب مجلس اداره اعضــالرینك یاریســندن زیاده‌سی بولنمدقجه هیچ برشی مذاکره ایدیلەمز. مجلس اداره‌نك تحریر ایشــلرندن مجلسك باش کاتبی مسـئول اولوب مذاکره‌یه قونیلور . هرنه ایش ایچون مذاکره جریان ایتمش ایســه خلاصه‌سنك ضبط وقیدی ایچون مجلسك مطبوع بر ضبط جریده‌سی اولدیغی کبی عمومی وخصوصی نظاماتك

قيدى ومجلسه حواله ايديلن اوراق ايله مجلس مضبطه‌لرينك قيدينه مخصوص دفترلرى واردر.

ولايت مجلس اداره‌سى اعضالرى طبيعى وانتخابى اولمق اوزره ايكى قسمدر.

اعضاى طبيعيه واليدن باشقه شونلردر:

دفتردار، مكتوبجى، ولايت مفتيسى، مركز نائبى، مركز ولايتده بولنان غير مسلم ملتلرك رئيس روحانيلرى يعنى باش پاپاسلريدر.

اعضاى منتخبه يعنى اهالينك انتخابيله تعيين ايديلن اعضالر شو وجهله انتخاب ايديليرلر:

مجلس اداره‌نك اعضاى طبيعيه‌سندن اولانلر والينك رياستى آلتنده و ولايت مركزنده طوپلانه‌رق بر « مجلس تفريق » تشكيل ايدرلر. انتخاب اولنه‌جق اعضانك اوچ مثلى قدر اولمق اوزره مركز ولايت. مركز لوا اولان شهرلر وقضا مركزى اولان قصبه‌لر اهاليسندن ودولت عثمانيه تبعه‌سندن ودولته هرسنه اك آز بش يوز غروش وبركو ويرير كيمسه‌لردن اولمق اوزره اعضا نامزدلرى تعيين ايدرلر. مجلس اداره اعضاى منتخبه‌سنك يارىسى مسلم، يارىسى غير مسلم اوله‌جغندن بوبابده ولايت داخلنده بولنان غير مسلم جماعتلرك نوعى مقدارينه رعايت ايدلمك لازمدر.

مجلس تفریقك آیردیغی اعضا نامزدلرینك اسملری بر کاغده یازیلوب سنجاقلره کوندریلور ، و سنجاق مجلس اداره‌سنجه تدقیق ایدیلوب حقلرنده رأی ویریلیر وانتخاب ورقه‌لری تکرار مرکز ولایته کوندریلیر. بونلردن الڭ زیاده رأی قازانانلرك اسملری تعیین ایدیله‌جك اعضانك ایکی مثلی اولمق اوزره والی‌یه انها ایدیلیر. والی بونلرك ایچندن مناسب کوردیکی ذاتلری سچوب اسملرینی باب عالی‌یه بیلدیریر و بونلرك اعضالقلری صدراعظم طرفندن یازیله‌جق تحریرات ایله تصدیق ایدیلیر .

ولایت نظامنامه‌سی موجبنجه مجلس اداره اعضاسنك نصفی هرایکی‌سنه‌ده بر دکیشدیریله‌جکندن هر اعضا انتخاب ایدیله‌جکی زمان اشبو اصول اوزره اعضانك نصفی انتخاب ایدیلیر ومدتی تمام اولوب چیقان اعضانك تکرار یکیدن انتخاب ایدلمسی جائز اولور .

لوا اداره‌سی — سنجاقلری اداره‌یه مأمور اولان متصرفلر ارادهٔ سنیه ایله تعیین اولنوب مراجعت ایده‌جکلری مقام ایسه والیلردر. والیلرڭ مرکز ولایتده وظیفه‌لری نه ایسه متصرفلرڭ ده لوالرده وظیفه‌سی اودر .

مستقل صورتده اداره اولنان يعنی هيچ بر ولايته مربوط اولمايوب طوغريدن طوغری يه داخليه نظارتيله مخابره ايده‌بيلن سنجاقلرك اداره‌لری ولايت اداره‌لری حكمنده بولنور. متصرفلر لوالرده‌كی وظيفه‌لرنده واليلر ايله مشتركدرلر .

بونلردن باشقه متصرفلرك وظيفه‌لری: ناحيه مجلس اداره‌لرينك طويلالمق زمانلرينی واليدن استيذان ايده‌رك تعيين ايتمك، لوا مأمورلرينی تفتيشی آلتنده بولنديروب يولسز بر معامله‌لرينی كورديكی تقديرده اصلاحی حقنده‌كی ملاحظه‌سنی ونافعه ومعارف وسائره حقنده مطالعه‌لرينی واليه بيان ايدر.

متصرف لوانك ضابطه‌سنه دخی آمر . ايسه‌ده ضابطه اداره‌سنك ايشلری ضابطه‌نك لوالرده اك بيوك مأموری اولان طابور اغالرينه عائددر .

لوانك ماليه‌يه عائد اولان ايشلری محاسبه‌جی طرفندن اداره اولنوب محاسبه‌جيلر مركز ولايتده‌كی دفتردارلرك معيتلری عد ايديلير . آنجق صرفياتی متصرف ايله برلكده ومسئوليتده مشترك اولمق صورتيله ايفا ايدر .

لوانك امور تحريريه‌سی تحريرات مديرلرينه عائددر. لواده بولنان نفوس مأمورلری مركز ولايتده كی نفوس ناظرلرينك وظيفه‌سيله موظفدر .

لوالرده دفترخاقانی‌یه عائد اولان ایشلر دفترخاقانی مأموری طرفندن اداره ایدیلوب لوا دفترخاقانی مأمورلری مرکز ولایتده بولنان دفترخاقانی مأمورینه مربوط اولمادقلرندن طوغریدن طوغری‌یه دفترخاقانی نظارتیله مخابره ایدرلر. بونکله برابر بعض ولایت مرکزلرنده دفترخاقانی مدیرلکلری تشکیل ایدلمش اولدیغی جهتله بو مثللو اولان ولایتلرده لوا دفترخاقانی مأمورلرینک مرجعی ولایتده بولنان دفترخاقانی مدیرلریدر.

ولایت مرکزلرنده اولدیغی کبی لوالرده دخی متصرفلرک ریاستی آلتنده بر مجلس اداره واردر. بو مجلس ادارهلرک اعضالریده‌ مرکز ولایت مجلس اداره اعضالری کبی اعضای طبیعیه واعضای منتخبه‌دن متشکلدر.

لوا مجلس ادارهلرینک اعضای طبیعیه‌لری شونلردر:

متصرف رئیس اولمق اوزره، نائب، محاسبه‌جی، تحریرات مدیری ... انک رؤسای روحانیه‌سیدر.

اعضای منتخبه‌نک صورت انتخابی ایسه ولایت مجلس اداره اعضای منتخبه‌سی کبی لوا مرکزلرنده اعضای طبیعیه‌دن مرکب بر «مجلس تفریق» تشکیل ایدیلیر. مرکز لوا یاخود قضا مرکزلری اهالیسندن ودولت عثمانیه تبعه‌سندن اولمق اوزره اوتوز یاشنی کچمش ودولته ییلده اک آز یوز اللی غروش ویرکو ویرر ذاتلردن اون ایکی کشی تفریق ایدیلیر. بونلرک اسملری یازیلوب ... مجلس ادارهلرینه کوندریلیر. قضا مجلس اداره

نده اسملری یازیلی اولان نامزدلر حقنده رأیلر ویریلر لوا مجلس اداره سنه کوندریلیر . بو نامزدلردن اك زیاده رأی قازانانلر هاکیلری ایسه آنلردن سکز دانه سنك اسملری والی یه بیلدیریلیر . والی بونلردن درت دانه سی انتخاب و اعضالغه تعیین ایدر . تعیین ایدیلن اعضالره والی طرفندن برر « بیورلدی » کوندریلیر .

لوا مجلس اداره لرینك وظیفه لری مرکز ولایت مجلس اداره سنك عینیدر .

قضا اداره سی ـ لوالرده متصرفلره عائد اولان وظیفه لر قضالرده قائممقاملره عائددر .

قضا قائممقاملری بولندقلری محلك امور ضبطیه وملکیه وماليه سنك اك بیوك مأموریدر .

قائممقاملرك باشليجه وظيفه لری : ناحيه مديرلرينك انتخابنه وناحيه مجلسلرينك متصرفك رخصتيله طوپلانمسنه رخصت ويرمسی، ناحيه مجلسلرينك قرارلردن كنديسنه افاده ايديلن ماده لرك مجلس اداره ده مذاكره ايدوب اقتضا ايدرسه لوا مجلسی اداره سندن استيذان ايدرك اجرا ايلمه سيدر .

قضالرك امور ماليه سی برمال مديريته محول اولوب صرفيات وتحصيلاتك قضا قائممقاميله مسئول مشترك اولمق اوزره ايفا ولوا محاسبه جيسندن آله جغی امر وتعليمات موجبنجه اجرا ايدر .

قضانك امور تحریریه‌سنی همده مجلس اداره‌نك ویردیكی قرارلرك ضبط وقیدینی اداره ایدرلر .

هر قضاده سجل نفوس معاملاتنی اجرایه مأمور بر نفوس كاتبلری واردر .

قضا مجلس اداره‌لرینك رئیسی قائممقاملردر .

مركز قضا مجلس اداره‌لرینك اعضای طبیعیه‌لری شونلردر: قضانائبی ، قضامفتیسی، مال مدیری ، تحریرات كاتبی ، واوقضاده بولنان غیرمسلم ملتلرك رؤسای روحانیه‌سیدر .

اعضای منتخبه قضالرده مسلم وغیرمسلم اوچ كشیدن عبارت اولوب بواوچ اعضانك انتخابی ولایت ولوا مركزلرنده اولدیغی كبی قضا مجلس اداره‌سی اعضای طبیعیه‌سندن مركب برده مجلس تفریق تشكل ایدوب قضا یاخود كویلر اهالیسندن ییلده دولته یوزلی غروش ویركو ویرن دوانلی اوتوزیاشنی كچمش واولدیجه اوقوریازار اولانلردن نصفی مسلم ونصفی غیرمسلم اوله‌رق انتخاب ایدیله‌جك اعضانك اوچ مثلی قدر انتخاب ایدیلوب انتخاب ورقه‌لری كویلره كوندریلیر . كوی اختیار مجلسلرنده انتخاب ایدیلن اعضالر حقنده رأیلر ویریلوب انتخاب ورقه‌لری تكرار مركز قضایه كوندریلیر .

مركز قضاده‌كی تفریق مجلسی الك آز رأی قازانانلرك اوچده برینی چیقارتوب باقیسی مضبطه ایله متصرفه كوندریر .

متصرف بو اعضالردن نصفنی قضا مجلسی اعضالغنه انتخاب و تعیین ایدر. اعضائیین اولنانلرده بر «بیورلدی» کوندریر.

تفریق مجلسلری نامزدلرك تعیینی صره‌سنده برمضبطه یاپه‌رق حفظ ایده‌جکی کبی کوی انتخابنده‌ده اختیار مجلسلری برمضبطه یاپه‌رق حفظ ایلملری لازمدر.

قضا مجلس اداره‌سنك وظیفه‌سی:

قضا واردات و مصارفنك تدقیقی.

حکومته عائد اولان منقوله وغیر منقوله‌نك محافظه‌سی.

قضا حصه‌سی اصابت ایدن ویرکولرك محله‌لر ایله کویلره تقسیمی.

صحت عمومیه یه متعلق تدابیرك اتخاذی.

کویلر آره‌سنده‌کی یوللرك تعمیر و انشاسی.

قائمقاملرك مأذون اولمادیغی مرابحه‌لرك، مفروله‌لرك، مبایعاتك، صرفیاتك طوغریدن طوغری‌یه مذاکره سنده مأذون اولمادیغی معامله حقنده لوا مجلس اداره‌سندن سؤال ایده‌رك آله‌جغی جواب دائره‌سنده اشبو معامله‌یه اقدام ایدر.

ناحیه‌لرك اداره‌سی — ناحیه‌لرك اداره‌سی طقسان ایکی تاریخنده ترتیب و نشر ایدیلن نظامنامه‌نك برنجی ماده‌سی موجبنجه قریه و چفتلکلر وسائر متفرق خانه‌لر قرب و جوار مناسبتلرینه کوره برناحیه تشکیل یاپه‌جقلردر.

ناحیه‌لرك اك بیوك مأمورلری مدیرلردر . ناحیه‌مدیرندن باشقه برده ناحیه‌نك مجلس اداره‌سی واردر . بو مجلس اداره‌نك اعضاسی سکزدن زیاده اوله‌مادیغی کبی درتدن‌ده آز اوله‌ماز.

ناحیه مدیرینه اعضادن بری معاونلك ایدر .

مجلسه آیریجه برکاتب تعیین اولنور .

ناحیه مدیرلرینه ، معاونلرینه ناحیه مجلسی اعضالرینه آیلق ویرلمز . فقط مصرفلرینه مقابل اولمق اوزره مدیرلره ناحیه‌اهالیسی طرفندن ییلده‌مناسب برپاره‌تخصیص اولنه‌جغی کبی کاتبه‌ده اداره‌سنه کافی برمعاش ویریله‌جکدر .

ناحیه‌مدیری اوله‌جق کیمسه‌نك ناحیه دائره‌سنده آزچوق املاکی بولنه‌جق یاشی اوتوزدن زیاده اوله‌جقدر . ییلده اك آز دولته یوزغروش ویرکو ویرمسیده شرطدر . جنایتله محکوم اولمامسی واوقویوب یازمق بیلمه‌سیده لازمدر .

ناحیه مدیرلری اهالی طرفندن انتخاب اولندقدن صوکره قائمقاملر ومتصرفلر واسطه‌سیله والی‌یه بیلدیریلیر . والی مدیرلکه انتخاب ایدیلن کیمسه‌نك مدیرلکنی تصدیق ایدر.

اماملر ، پاپاسلر ، مکتب معلملری ودولت مأموریتنده بولنمقده اولانلر ناحیه مدیری اوله‌ماز .

برناحیه داخلنده‌بولنان اهالی.صرف‌ترك، یاخودصرف‌ارمنی ویاروم، بلغاراولورسه مدیر، اعضا، معاون اونلردن‌اولور. فقط

مسلم وغیرمسلم اهالی ناحیه داخلنده قاریشیق اولورسه نصفی مسلم، نصفی غیرمسلم اولەرق انتخاب ایدیلیر. هانکیسنك نفوسی چوق ایسه مدیر اونلردن اولور. مثلا ناحیه‌ده مسلمان چوق، غیرمسلم از اولورسه مدیر مسلمان، معاونی غیرمسلم اولور. اکر بر ناحیه‌ده مسلمان آز، غیرمسلم چوق اولورسه مدیر غیر مسلم معاونی مسلم اولور.

ناحیه یا اکثر بر کویدن عبارت ایسه اهالیسی تعیین ایده‌جکلری کونلرده طوپلانیرلر. مدیر ومجلس اعضالرینی انتخاب ایدرلر اکر ناحیه برقاچ کویدن مرکب ایسه هرکوی اهالیسنك امین اوله بیلدکلری ذاتلر ناحیه مرکزنده برلشوب مدیر واعضالری انتخاب ایدرلر.

بونلر، ایلك طوپلانشلرنده ایچلرندن برینی معاونلکه آییریرلر.

مدیرلر ایکی سنه‌ده بر دکیشیر. اعضانك هرسنه نصفی دکیشدیریلیر ایسه‌ده تکرار انتخابلری جائزدر.

ناحیه مدیرینك وظیفه‌سی: قضا قائممقاملغندن قانون دائره‌سنده آله‌جغی امری اجرا ایتمکدر.

اهالی طرفندن وقوع بوله‌جق استدعالردن استیذانه حاجت کوریلنلری قضا قائممقاملغندن صورار جنحه وجنایت ظهورنده تحقیقات اولیه‌یی یاپار. قضا قائممقامنه بیلدیریر.

ناحیه مجلسلرینك وظیفه‌سی:

اهالینك بربرلریله کوزل کچینمه‌لرینه چالیشیرلر . جزئی آله‌جق ویره‌جك دعولرینی صلحاً تسویه ایدرلر. اهالیدن ویرکویی تحصیل ایدوب حکومته تسلیم ایدرلر . مشکلاته اوغرارلرسه قضالرده‌کی تحصیل یوقلامه‌جیسنه وایجابنده قائممقامه مراجعت ایدرلر.

ناحیه مجلسلری ویرکولرك بقایاده قالمامسنه غیرت ایده‌جکلری کبی سنه نهایتده بالجمله تحصیلاتك قضامال صندوقنه وقوع بولان تسلیماتلرینك حسابلرینی دخی ویره‌جکلردر .

قری یعنی کویلرك اداره‌سی — ناحیه‌لری تشکیل ایدن کویلر اختیار مجلسلری طرفدن اداره اولنور .

اختیار مجلسلرینك وظیفه سی ۱۲۸٦ کانون ثانیسنده نشر ایدیلن ادارهٔ عمومیهٔ ولایات نظامنامه‌سی موجبنجه ایکی نوعدر:
برنجیسی ؛ کوی اهالیسی بیننده ظهور ایدن دعوالری صلحاً تسویه ایتمك، ایکنجیسی، کویك محتاج اولدیغی ایشلری مذاکره ایتمکدر .

هرکویده هرصنف اهالینك ایکیشر مختاری اولوب فقط یکرمی خانه‌دن آزاولان کویلرده برر مختار بولنور.

کوی مختارلری حکومتك وسائط اجرائیه‌سیدر بونلرده

اختیار مجلسی اعضالری کبی بر سنه مدتله تعیین ایدیلوب تکرار انتخابلری ده جائزدر .

برکویك اهالیسی مخالف صنفلردن مرکب ایسه هپسنك آیری آیری بر اختیار مجلسی بولنور .

کوی اختیار مجلسلرینك وظیفه‌لری باشلیجه شونلردر:

١ — کویده نظافت وطهارته عائد شیلره باقمق .

٢ — بکجی وقوریجی کبی کویك ضابطه ایشنده بولنه‌جق آدمی انتخاب ایتمك .

٣ — قریه‌نك زراعت وتجارتنی تسهیل ایده‌جك شیلره نظارت ایتمك

٤ — قریه‌یه مخصوص اولان ویرکولرك حسن توزیعنه دقت ایده‌رك تحصیلاته غیرت ایلمك.

٥ — قریه‌جه جهت خیریه‌یه وصیت اولنان تبرعاتی قبول ایده‌رك مشروط لهنده استعمال ایتدرمك .

٦ — اموال ایتامی وغائب وارثلری اوله‌رق وفات ایدنلرك اموالنی ، املاکنی محافظه ایتمك.

٧ — زراعته قابل ومستعد اولان اراضی خالیه‌یی اخبار ایتمك.

٨ — قریه‌ده بولنان آثار خیریه‌نك اعمارینه ، مکتبلرك اداره‌سنه نظارت ایلمك .

۹ — عمله ٔ مکلفه‌دن کویك حصه‌سنه اصابت ایدن نفوسی تفریق ایتدیرمك .

۱۰ — مجرملرك حرکات وافعالی حقنده کویجه تحقیقات اولیه اجرا ایتمك .

مجلس عمومی ٔ ولایت — بو تشکیلاتی یولیله اجرا ایتمك ایچون ولایتلرده برده « مجلس عمومی ٔ ولایت » واردر.

هر سنجاق ایکیسی مسلم ، ایکیسی غیرمسلم اولمق اوزره درت اعضا انتخاب ایده‌رك مرکز ولایته کوندریر . بو مجلس عمومی ٔ ولایتك رئیسی (والی) در. رئیس ثانیلکنه‌ده مأمورینده‌ن برذات تعیین ایدیلیر .

مجلس عمومی ٔ ولایت سنه‌ده بردفعه مجلس ولایتده طوپلانه‌رق مدت مذاکراتی قرق کون دوام ایدر .

مجلس عمومینك وظیفه‌سی ۱۲۸۶ تاریخنده یاپیلان نظامنامه‌نك آلتمش ایکنجی ماده‌سی شویله تعیین ایدلمشدر :

۱ — طرق ومعابرك تسویه‌سی ، برسنه ظرفنده ولایتجه یاپیلمسی الزم کورنن یوللرك مسافه‌لری ، درجهٔ عملیات ومصرفلری حقنده یاپیله‌جق جدوللرك احکام ومندرجاتی.

۲ — تجارت وصنایعك تسهیل وترقیسی .

۳ — معارف وتربیه‌نك انتشاری .

٤ — ویرکونك اصل مقدارینه خلل کلمه‌مك اوزره تقسیم وتعدیلنی ویکیدن تکالیف وضعنی .

٥ — هر نوع حبوبات تخمنك وحیوانات جنسنك اصلاحنی وعلی العموم اسباب معموریتك تحریسنی .

٦ — میدان ، چایر ، مسیره مثللو منافع عمومه متعلق اولان املاك عمومیه‌نك بیع و شراو مبادله‌سنی ، خسته‌خانه واصلاحخانه کبی ابنیهٔ عمومیه‌نك تغییر ویا تجدیدینی و بونلرك کیفیت اداره سنی .

٧ — منافع عمومیه‌یه دائر عقد اولنان تعهدات ومقاولات وآنلرك مصارفنه متعلق اعاناتی .

٨ — عملیات فوق‌العاده ایله وجوده کله‌جك تأسیسات نافعه‌نك صور اجرائیه‌سنی مذاکره ایلر .

مجلس عمومی ویرکولرك تزییدی حقنده وقوع بوله‌جق تکلیفلریده مذاکره ایدر؛ طرق ، املاك، معارف عمومیه ، مواد زراعت وتجارت حقنده سنهٔ سابقه وآتیه‌یه متعلق ادارهٔ مخصوصه‌لری طرفندن تنظیم ایدیلن فذلکه‌لرده مجلس عمومی‌یه وضع ایدیلیر .

مجلس عمومی ایچون ، مجلسك اجتماعی زماننده بر آی اول هر لوانك حاوی اولدیغی هر قضانك درت اعضاسی لوا مرکزنده طوپلانیرلر ، کرك مرکز لوا وکرك قضا اهالیسندن

اعضالق شرائطی حائز کیمسه‌لردن اوچنی انتخاب ایدرر . متصرف بونلرك اسملرینی ولایته کوندریر . بوصورتله مجلس عمومی تشکل ایدر .

ایالات ممتازه‌نك صورت اداره‌سی — ممتاز ایالتلرك صورت اداره‌سی برصورتده اولمایوب هربرینك احتیاجات وایجابات محلیه‌سنه کوره دکیشیر .

مصر خدیویتی - مصر ولایتی ۱۸٤۰ تاریخ میلاد- یسنده لوندره ده اجتماع ایدن قونفرانسك مقرراتنه توفیقاً والیلکی محمدعلی پاشایه ویرلمش وکندندن صوکره والیلك ذکور اولادینه ویرلمسی شرط قوئلشدر .

خدیو اسبق متوفی توفیق پاشانك والی تعیننه دائر فی ۱۹ شعبان ۱۲۹٦ تاریخلی فرمان عالی‌ده شرائط امتیازیه شویله تعداد ایدیلور :

۱ — حدود قدیمهٔ معلومه ومصر اداره‌سنه ویریلان اراضیٔ منضمه ایله توجیه پایهٔ صدارت .

۲ - مصرك امور ملکیه ومالیه وعدلیه‌سی خدیوه عائد اوله‌رق مشارالیهك اهالی‌یه جور و تعدی ایتمه‌مك وتکالیفی تام شاهانه‌یه اوله‌رق تحصیل ایتمك اوزره امور مذکوره‌یه دائر نظامات داخلیهٔ عادله‌یی وضع و تأسیس ایلسو

٣ ــ خدیوك حرف و صنایع وتجارتك ترقی وتوسعی و اجانبك امور ضابطه سیله کرك حکومت وکرك اهالی ایله اجانب راسنده اولان معاملات اثرنك تمشیتی ضمننده دولتك معاهدات سیاسیه سنه ومصراوزرنده اولان حقوق متبوعیته خلل کتیرمیه جك صورتله دیل اجنبیه مأمورلریله کمرك و تجارت امور داخلیهٔ مملکت حقنده مقاوله نامه لر عقد وتجدیدینه مأذون اولمسی، فقط بونلرك اعلان اجراسندن اول باب عالی یه تقدیم ایدلمسی .

٤ ــ خدیو، امور مالیه جه تصرفات کامله یی حائز استقراض عقدینه مأذون اولمایوب فقط دیون حاضره نك تسویه سنه منحصر اولمق اوزره داینلرك و وکیللرینك موافقتیله عقد استقراض ایده بیلمسی .

٥ - مصره ویریلن امتیازات حقوق طبیعیهٔ دولتك بر جزئی اولوب خدیویته مخصوص ومودوع اولدیغندن جمله سنك ویا بعضیسنك و مصر اراضیسندن برپارچه سنك هیچ برسبب و وسیله ایله باشقه سنه ترکی جائز اولمامسی

٦ ــ مقرر اولان یدی یوزاللی بیك لیرا ویرکونك وقت و زمانیله تسویه سی .

٧ ــ مسکوکاتك نام شاهانه یه ضرب ایدلمسی .

٨ مصر اردوسی اون سکز بیك نفردن زیاده اولمایوب قوهٔ بریه و بحریه سی قوای دولتك برجزئی اوله رق حکومت

عثمانیه محاربه‌ده بولندیغی حالده معاونت ایلمسی، بو حالده رخصت مخصوصه ویرلمدکجه زرهلی یاپلامسی .

٥٩ — بری و بحری سنجاقلر و ضابطلرك رتبه و علامتلری عثمانلی ضابطاننك علامتلری و سنجاقلریله بر طرزده اولمسی خدیو ، عسکریده میرآلایلغه ، ملکیه‌ده ثانیه‌یه قدر رتبه‌لری کندی کندینه توجیهه مأذون اولوب دها بیوك رتبه‌لری استیذان ایلمسی .

سیسام امارتی — سیسام بکلکی دینیلن ایالت ممتازه ١٨٣٢ سنهٔ میلادیه‌سنده حکومت عثمانیه طرفندن فرانسه وانکلتره وروسیه مرخصلرینه کوندریلن برنوطه‌ده مندرج احکام وشرائطه توفیقاً تشکیل ایدلمشدرکه مذکور شرطلر شونلردر:

١ — سیساملیلره عفو عمومی اعلانی، اموال واملاکلرینك تأمینی.

٢ — جزیره‌نك اداره‌سی اصولاً اشراف مملکتدن مرکب اوله‌رق محلنجه انتخاب اولنه‌جق برمجلسه حواله ایدیلوب بو مجلسك شعبات اداره‌یی تنظیم ومذاهبك اجراسنه وکلیسالرك تعمیرینه وتجارته دائر موادده بیان رأی وقرار ویرلمسی .

٣ — سیساملیلرك کندی مذهبلرنده بربك نصب ایله بو مجلسه ریاست ایلمسی ، بك بالذات سیسامده بولندیغی زمان

احوالی تحقیق وباب‌عالی‌یه اعلام ایچون برلکده مامورینیدن برذاتی کتیروب سیسامده بولنمادیغی زمانده کندی مذهبنده بروکیل نصب ایلسی .

٤ — بك ؛ وارداتی کندیسنه عائد اولاق اوزره کمیلره پساپورت واجنبیلرك دروں جزیره‌ده اقامتنه مساعده ویرمکه وپاپونلری ضابطه واسطه‌سیله طرده ومجلسك مقرراتنی رده مأذون اولوب آنجق دولت علیه‌نك دول اجنبیه ایله‌معاهداتنه خلل کتیرلمه‌مسی.

٥ — سیسامده عسکر بولنمه‌مسی، سیساملیلرك مقطوعاً سنوی دیت یوز بیك غروش ویرکو ویرملری .

٦ — خاکپای همایونه عرض شکران ومحمدت ضمننده درسعادته سیسام وکیللری کلسی.

٧ — عفو عمومی ایله‌برابر احسار اولنان‌اصول‌اداره‌نك سیساملیلره اعلانی .

٨ — سیسام متروپولیدینك کماکان درسعادت روم پطریقخانسنجه نصبی .

بو نظام و شرائطك کفایتسزلکی و مختصر بولنمسی اوزرینه ١٢٧٨ سنه‌سی اوائلنده دیکر بر فرمان ایله توضیح ایدلمشدرکه شویله‌در :

١ — سنه‌ده بر کره مملکتجه معتاد موسمده امارت

جانبندن محلی ، کونی اجبار اولنه‌رق مجالسك ترتیب واجتماعنه
اقدام ایدلمسی، بو مجلس متروپولید ایله [illegible] قصبه‌دن ایکیشر
ویکرمی ایکی قریه‌دن برر کشی یعنی اوتوز [illegible] اعضادن
مرکب اولوب جرائم ارباب ایله حیوانات و نباتات اجنبیه‌ده
بولنانلرك و اموال خزینه‌نك سرقه [illegible] ازاله‌مامسی؛

ب ۲ — انتخابات، قوجه‌لر [illegible] اوچ سنه‌ده بر تصحیح
[illegible] دفتر موجبنجه اعضالغه [illegible] تعیین [illegible]
[illegible] اصحاب املاك [illegible] تجار و اصناف
[illegible] طرفندن وجمعیت [illegible] قاعده‌سیله [illegible]

ت ۳ — مذکور [illegible]
[illegible] محافظه‌سنه [illegible] معروف بر [illegible] رئیس
[illegible] و [illegible] مذاکرات [illegible]
[illegible] خارجنده [illegible] اکثر [illegible] بالاتفاق
طرددن [illegible] واردات
و [illegible] زمان [illegible]
و [illegible] مناسب [illegible] شرحی ،
[illegible] صلاحات و [illegible] مصارفی ایله
[illegible] اثر [illegible] اکثریت
آ [illegible] و [illegible] غایر و [illegible] اولمایان
[illegible] اجرای [illegible] غرضی
خصوصاتدن عبارت بولنمسی ، مدت اجتماع برآیدن آز وبرچوق

آیدن زیاده اوله‌مایوب صداقت وتابعیته منافی ومغایر مقررات
اولورسه اسباب موجبه‌سیله ایرتسی سنه مجلسه بیلدیرلمه‌سی لزوم
اصلاحی بیان ایدلمك اوزره بك طرفندن عدم جریانی ،
سیسام درت ناحیه اولوب مجلس هرناحیه‌دن اك آز وتوز یاشنده
حسن حال صاحبی واوقور یازار ایکی منتخب انتخاب ایده‌رك
امارتك بونلردن اك مناسب کوردیکی درت کیمسه‌نك مجلسك
غیابنده بك یاخود وکیل ایله برشورای مملکت تشکیل ایلملری .

ت ٤ - شورای مملکت امور ملکیه ومالیه‌یه نظارت
وتکالیفك هرکسك قدرت وتحملنه کوره تقسیم ومعدلتله‌سنی
تحصیل وتلف وسرقتدن وقایه وحکومت تمامیتنه ... درت
یوزلك غروش ویرکوبی اکی قطعه اولور ... وقت زمانیله
تأدیه ، مصارفات مملکتی وحیرانی ومکاتب صندوقی اداره
ایلمسی امور مذکوردن طولایی مسئول اوله وتاثیر حکومیه
دور محاسبه ایدرلر .

٥ — بعدما کار معین ... کرك ... الزام
ایمه‌یوب ... عروش ... هر
مأمورك معاشی تعیین ایدلمسی ، کرك سومی ... عثمانیه‌نك
دیکر کمرکلری کبی اولمسی ؛

٦ — قریه دیوار ... توجه ... ده بر
تجدیدی ، هر قریه‌نك متحری ایکی ... شورای
مملکتك استشاره ایدیلرك امارت طرفندن ... تعیین ایدلمسی .

٧ — امورمعارف و مكاتبه شوراى مملكتك باقسى معارف مأمور ومعلملرى شوراى مذكورجه تعين و توظيف اولنوب خصائص لازمه‌يى حائز ايسه‌لر بك طرفندن نصبلرى سوءحاللرى تحقق ايدرسه عزللرى .

٨ — قصبه‌ده اللى نفر ضبطيه و داخل جزيره‌ده اشقيا تعقيبى وجرائم اربابنك تعقيب و توقيفى ايچون كذا اللى نفر ضبطيه بولنوب بونلرك بلوك باشلرله اداره‌سى

٩ — پساپورط و كمى سندلرينك اعطا وتدقيقى وتبعهٔ اجنبيه‌نك اداره‌سى بك‌طرفندن اجرا ايدلمسى .

١٠ — امارتك مركزى اولان قصبه‌ده بررئيس وايكى اعضا و ضبط دعوى يازيجيسى و جرائم ايچون برحكومت دعوى وكيلندن مركب برمحكمه بولوب بونك بك‌طرفندن منصوب موظف اوله‌رق هم امورحقوقيه همده امور جزائيه‌يه باقسى و بونلرك قباحتلرى كوريلورسه درعقب قابل عزل اوللرى . امارت يازيجيسى ايله ضبطيه بلوك باشيلرينك دخى بك‌طرفندن نصب ايدلملرى . بونلرك جمله‌سى هم اهالئ جزيره درهمده سائر صادق و ايشكذار تبعهٔ عثمانيه‌دن تعيين ايدلملرى جزيره امورصحيه‌سنك مجلس صحيه‌نك نظارتى آلتنده اوله‌رق بك طرفندن اجراسى .

١٢٩٦ تاريخنده سيساملىلرك بعض مسند عيانده بولنملرى اوزرينه آتيده‌كى مقررات ايله‌شونلر علاوه‌ايدلمشدر :

١ — جزيره‌نك امور صحيه‌سی حقنده اهالی و كيمری ايله مجلس صحيه آراسنده ياپيلان يدی بنددن عبارت مقاومت جاری اولمسی .

٢ — سيسامده رسم كمركی آلنان اشيانك سائر ممالك عثمانيه‌يه ورودنده تكرار كمرك آلنمسنك عفوی حملهٔ مستدعيات ايسه‌ده بونده‌كی محاذيره مبنی مقطوعاً ويركودن يوز بيك غروشك تنزيلی .

٣ — مقر حكومت اولان جوزا قصبه‌سنك پيشكاهنده‌كی قره‌غول سفينه‌سی بحراً و بر بلوك عسكرده براً محافظهٔ آسايش ايچون كماكان باقی قالمسی .

٤ — اعدامه محكوم اولانلر حقنده اجرای حكم ايچون استيدانه تعليق آسايش محلی‌يی اخلال ايده‌جكی كلاشيليرسه اعدامك اجراسيله عادی احوالده ارادهٔ سنيه‌يه انتظار اولنمسی .

٥ — سيساملیلرك حقوقه دائر دعوالرندن صولی‌يی اعلاماتك اصول قديمه وجهله خارجيه‌يه حواله‌سی حقنده‌كی استدعاتك محاكم عموميه‌جه دردست اولان اصلاحاتده ايجابنه باقيله‌جقی .

س جبل‌لبنان سنجاغی اداره‌سی

— جبل‌لبنان سنجاغی ١٢٧٨ سنه‌سنده تشكيل ايديله‌رك صورت اداره‌سی ١٢٨١ تاريخنده نظامنامهٔ مخصوص ايله تعيين ايدلمشدر .

١ — جبل‌لبنان سنجاغنك باب عالی‌يه مربوط ودولتجه

منصوب وعزل اولنه بيلير برخرستيان متصرف طرفندن اداره سيله متصرفك نظام وآسايشى محافظه وتكاليفى تحصيلى وحائز اولديغى رخصت موجبنجه وكندى مسئوليتى تحتنده اوله رق مأمورين و حاكملرى نصب وتعيين ومجلس كبيرى جمع ورياستى ايفا واعلاماتى اجرا ايلمسى. [*]

٢ — متصرفلغك منقسم اولديغى مديرلكلردن درت مارونى ، اوچ درزى ، برسنى مسلمان، ايكى روم، بر متوالى وبرروم قاتوليكى اولوب اون ايكى اعضا انتخاب ايديلوب مذكور اعضالرك مجلس كبير لوايى تشكيل ايلملرى وتوزيع تكاليفى، جبلك واردات ومصارفنى، اموراداره نك تفتيشنى رؤيت ومذاكره ومتصرفك حواله ايده جكى مواد اوزرينه بيان مطالعه ايتملرى،

٣ — جبل يدى قضايه تقسيم وهربرينه متصرف طرفندن مذهب غالبه منسوب برر مأمور اداره تعيينى.

٤ — قضالر ناحيه لره تقسيم ايديلوب ناحيه مأمورلرينك، قضا مديرلرينك انهاسيله متصرف طرفندن تعيينى و هرقريه ده اهالى طرفندن منتخب ومتصرف طرفندن مصدق برر شيخ بولنمسى.

٥ — حضور قانونده هركس مساوى اولوب اعيانك ومقاطعه جيلرك امتيازاتى مفسوخ اولمسى.

[*] مؤخراً متصرفك دول معظمه سفراسنك انضمام رأيلريله واون سنه مدتله نصب و تعيينى اصول قلنمش و بو مأمورينه تعيين قلنه جق ذواتك قاتوليك مذهبنده بولنمسى وحين نصبنده رتبهٔ وزارت توجيهى تعامل حكمنه كيرمشدر .

٦ — لواده برنجی درجهده اوچ محکمه بولنوب هربرنده متصرف طرفندن منصوب برر حاکم وبرر وکیل وجماعتلرجه منتخب آلتی رسمی دعوی وکیلی بولنمسی، مرکز لواده سنی اسلام، متوالی، درزی، مارونی، روم، رومقاتولیکی جماعتلرندن متصرفك انتخاب ایلدیکی آلتی حاکم ایله جماعتلرجه منتخب آلتی دعوی وکیل رسمیسنده ومتصرفك نصب ایده‌جکی رئیسدن مرکب برمحکمهٔ کبیره تشکیلی ومتصرفك برنجی درجه محکمه‌لرك مقدارینی اقتضاسنده ایکی‌مثلی ایده‌بیلمسی محکمه‌لرده پروتستان موسوی مدعی و مدعی علیه وقوعنده آنلرك مذهبندن برر حاکم وبرر دعوی وکیل رسمیسی علاوه اولنمسی.

٧ — قریه شیخلری صلح حاکملکی وظیفه‌سنی ایفا ایله ایکی یوز غروشه قدر اولان دعوالری فصل ایدوب آندن یوقاری اولان دعوالرك ومقداری هر قاچ غروش اولورسه اولسون مدعی علیهك حاکمی مدعی طرفندن قبول اولنمایان دعاوئ مختلفه‌نك برنجی درجه محاکمده رؤیت ایدلمسی ومذکور محکمه‌لرده قرارلر اکثریت آرا ایله ویریلوب آنجق مدعی ایله مدعی علیه بر مذهبدن اولدقلری و سائر مذهبده‌کی حاکملری قبول ایتمدکلری حالده اشبو حاکملر یالکز محاکمه‌ده حاضر بولنوب قراره اشتراك ایلمه‌لری.

٨ — مواد جزائیه‌ده قباحت دعوالرینك شیخلر طرفندن وجنحه وجرائم دعوالرینك برنجی درجه‌ده محاکمده ودعاوئ

جنائیه‌نك محکمهٔ کبیرده‌ده رؤیت قلنمسی، ممالك شاهانه‌ده جاری مراسم و معاملات اکمال ایدلمدکجه اعلاماتك موقع اجرایه قونیله‌مامسی .

شرط ۹ — تجار دعوالریله جبل اهالیسی و اجنبیلر ویا حمایهٔ اجنبیه‌دن مستفید اشخاص آراسنده‌کی دعوالرك بیروت تجارت محکمه‌سنده رؤیت قیلنمسی. فقط اجنبیلرایله جبللیلر آراسنده‌کی دعوالرده ایکی طرف اویوشدقلری حالده مقاوله سندی اصولنه تطبیقاً تنظیم و امضا و بیروت محکمه‌سیله جبلده‌کی محکمهٔ کبیرده‌ده قید و تسجیل ایدیله‌رك حکمه حوالهٔ دعوی وبوحالده اعلامات قونسلوسلر واسطه‌سیله اجرا اولنوب حکم ایچون اویوشولاما‌یه‌رق بیروت محکمهٔ تجارتنه نقل اولنان دعوالرده محکومك متصرف ایله قونسلوس بیننده مقرر وباب‌عالیجه مصدق تعرفه موجبنجه خرج ویرلمسی.

۱۰ — حاکملرك متصرف طرفندن نصبی واداره مجلس اعضاسنك ناحیه‌لرده قریه شیخلری طرفندن و شیخلرك کوی اهالیسی طرفندن انتخاب ایدلمسی . مجلس اداره اعضاسنك هر ایکی سنه‌ده بر. اوچده بری تجدید ایدیلوب اعضانك تکرار انتخابی جائز اولمسی.

۱۱ — حاکملرموظف اوله‌رق ارتکاب وسوء حرکتلری وقوعنده عزل وتأدیب ایدملری.

۱۲ — محاکمه و مرافعه‌لر علنی اوله‌رق هر محکمه‌ده ضبط

دعوايه، موال غير منقوله فراغ وانتقالنه دائر سندا تك دفترینی طوتمغه مأمور بر کاتب بولنمسی ؛ دفتر مخصوصنده مقید اولمیان سندلره اعتبار ایدلمهمسی.

۱۳ — جبل لبنان اهالیسندن اولوب سائر ولایتلرده ارتکاب جرم ایله ینلر بولندقلری محللرده. سائر ولایتلر اهالیسندن اولوبده جبل لبنانده جرم ایشله ینلر جبلده محاکمه اولنه جقلرندن بوکبی جرائم اربابنك فرارلری حالنده جرمی ارتکاب ایتدکلری محللرده محاکمه لرینك اجراسی ایچون اعاده ایدلملری. بو یولده اعاده امرلرینی اجراده مسامحه بلااسباب شرعی تأخرات ایقاع ایدنلرك متهملری حکومتدن کتم و اختفا ایدنلر کبی جزا کورملری.

۱٤ — آسایشی محافظه وظیفه سنت بیك نفوس بدی نفر حسابیله ترتیب اولنه حق مختلط بر فرقهٔ ضبطیه ایله متصرفه عائدیتی و ضبطیه نك خانه لرده قونتی و حواله اصولنك الغاسیله ضبطیه افرادینك اهالیدن عیناً ونقداً اجرت طلب ایدهمهملری، اونیفورمه و علامت فارقه لری اولمسی. محکومینك ذردست وحبسلرنده قصور ایدلمهمسی. ضبطیه فرقه سنك کفایتی متصرف طرفندن تصدیق اولنجه یه قدر بیروتدن شام، صیدا، طرابلس یولرینك متصرفلك رفقت و اداره سنه مودوع عساکر شاهانه طرفندن محافظه سی. احوال فوق العادهده متصرف مجلس کبیرك رأیی آلهرق سوریه حکومت عسکریه سندن عساکر منتظمه نك

معاونتنی طلب ایدوب کله‌جك عسکرك قوماندانی حرکات ونظامات عسکریه‌ده مختاراوله‌رق آنجق اتخاذ اولنه‌جق تدابیری متصرف ایله برلکده قرارلاشدیرمه‌سی وجبلده بولندیغی مدت متصرفك معیتنده و آنك مسئولیتی تحتنده بولنوب عسکرك سبب ورودی زائل اولنجه متصرف جانبندن رسماً قوماندانه تبلیغ کیفیت ایدوب عسکرك جبلدن چکیله‌جکی.

١٥ — جبلك فضلهٔ وارداتندن سنوی اوچ بیك بش یوز کیسه [*] ویرکوسی اولوب بونك متصرف واسطه‌سیله تحصیلی حقی حکومت سنیه‌جه محفوظ بولندیغی ، ویرکونك یدی بیك کیسه‌یه تجاوز اولندیغی، اکر مصارف مبرمه وضروریه وارداتدن فضله اولورسه حکومت سنیه نقصانی اکمال ایدوب آنجق اعمال عمومیه و مصارف فوق العاده‌دن اولجه حکومت سنیه‌نك قبول و تصدیق ایتمدیکی مصارفك حکومت سنیه‌جه ایفاسی ایجاب ایتمه‌یه‌جکی بهالقلر یعنی املاك همایون حاصلاتی ویرکویه داخل اولمایوب بونلرك خزینهٔ جلیله حسابنه اوله‌رق آیروجه جبل صندوقنه ویریله‌جکی.

١٦ — محل بمحل وملت بملت تحریر نفوس اجرا وارا- ضینك اولچوله‌رك خریطه‌سی تنظیم ایدیله‌جکی.

١٧ — مناستر وکلیسا رهابینی بیننده‌کی دعوالرده حکومت

---

[*] بر کیسه بش یوز غروشدر.

رهابینه حاکم اولوب پسقپوسخانه طلب ایلدیکی حالده بو مثللو دعوالر محکمه‌لره کیده‌جکی.

ر ۱۸ — اماکن رهبانیه‌دن هیچ بری افراد ورهباندن حکومت طرفندن تعقیب اولنانلرك التجالرینی قبول ایتمه‌یه‌جکی.

ادارۂ بلدیه

درسعادت ادارۂ بلدیه‌سی — ۱۲۷٤ تاریخنده یالکز غلطه وبك اوغلی جهتلری آلتنجی دائرۂ بلدیه نامیله ویالکز بوجهتلر اصحاب املاکندن باب عالینك انتخاب ایده‌جکی بر مدیر ومجلسك اداره‌سی آلتنده اولمق اوزره برادارۂ بلدیه حالنه قونلش واستانبولك سائرجهتلرنده بلدیه دائره‌لری هنوز تشکل ایتمه‌مش وآنجق ۱۲۷۰ تاریخنده نشر اولنان نظامنامه موجبنجه (ابنیه مدیرلکی) نامیله بر ادارۂ مخصوصه تشکیل ایدلمشدی.

۱۲۸٥ تاریخنده استانبول ادارۂ بلدیه‌سنه دائر نشر اولنان نظامنامه موجبنجه غلطه وبك اوغلی طرفلری اسکیسی کبی آلتنجی دائره اعتبار ایدلمك اوزره درسعادت اون درت دائرۂ بلدیه‌یه تقسیم اولنوب مجلس بلدی اعضالرینك اهالی طرفندن انتخاب ایدلملری وبواون درت دائرۂ بلدیه‌نك (شهراماتی) نامیله رجال‌دولتدن برذاتك اداره‌سی آلتنده بولنملری‌قرارلاشدیرلدی.

١٢٩٤ تاریخنده اعلان ایدیلن بلدیه قانونی مقدما مرعی‌الاجرا طوتیلان بلدیه نظامنامه‌لرینی فسخ والغا ایده‌رك درسعادت وملحقاتنی یکرمی دائره‌یه تقسیم ایلدی.

بو قانون موجبنجه دائرهٔ بلدیه‌لر صره‌سیله شونلردر:

برنجی دائره — بایزید دائره‌سیدر.

ایکنجی دائره — سلطان احمد دائره‌سیدر.

اوچنجی دائره — فاتح دائره‌سیدر.

دردنجی دائره — صماتیه دائره‌سیدر.

بشنجی دائره — ایوب دائره‌سیدر.

آلتنجی دائره — بك اوغلی دائره‌سیدر.

یدنجی دائره — خصکوی دائره‌سیدر.

سکزنجی دائره — بشکطاش دائره‌سیدر.

طقوزنجی دائره — آرناؤودکویی دائره‌سیدر.

اوننجی دائره — ینی کوی دائره‌سیدر.

اون برنجی دائره — طرابیه دائره‌سیدر.

اون ایکنجی دائره — بیوك دره دائره‌سیدر.

اون اوچنجی دائره — بکقوز دائره‌سیدر.

اون دردنجی دائره — آناطولی حصاری دائره‌سیدر.

اون بشنجی دائره — بکلر بکی دائره‌سیدر.

اون آلتنجی دائره — ینی محله (اسکداردہ) دائره‌سیدر.

اون یدنجی دائره — طوغانجیلر دائره‌سیدر.

اون سكزنجی دائره — قاضی كوی دائره‌سیدر.

اون طقوزنجی دائره — آطه‌لر دائره‌سیدر.

یكرمنجی دائره — مقری كویی دائره‌سیدر.

بو یكرمی دائرهٔ بلدیه‌نك مرجعی شهر امینی اولوب شهر امینینك وظائفی ده شونلردر:

١ — بلدیه دائره‌لرینك صورت اداره‌سنه نظارت و سنه‌ده كی دفعه عقد اولنه‌جق جمعیت عمومیهٔ بلدیه‌یه و لزوم كوردكده شهر امانتی مجلسنه ریاست ایدر.

٢ — جمعیت عمومیه‌یی اقتضاسنده فوق‌العاده اوله‌رق ...ویلار و بلدیه مجلسلرینك لزوم حقیقی اوزرینه فسخیله یكیدن انتخاب اجراسنی استیذان ایدر.

٣ — امانت موازنه جدولنی تنظیم و جمعیت عمومیهٔ بلدیه‌نك تصدیقنه ایندیردكدن صوكره داخل بودجه اولان آقچه‌لر امانت مجلسی تنسیبی اوزرینه صرفنه مأذونیت ویریر.

٤ — امانت مجلسندن ویریلن قرارلری موقع اجرایه وضع ایتدیریر.

٥ — نظام موضوعنه توفیقاً عزل و نصب ایدر.

٦ — هر دائره‌دن كله‌جك عادی و فوق‌العاده ایراد و مصرف جدوللرینی و سال محاسبه‌لرینی و عند الایجاب دوائر بلدیه‌نك مأذونیتلری درجه‌سنی تجاوز ایدن استقراضاته و منافع عمومیه ایچون صاتین آلنه‌جق املاكه و مملكتك تزییناتنه خدمت ایده‌جك

معاملات جسيمه‌يه دائر بلديه مجلسلرندن كوندريله‌ن مضبطه‌لرى جمعيت عموميهٔ بلديه‌يه حواله ايله ويريله‌جك قرارى بلديه دائره‌لرينه تبليغ واقتضـا ايدنلرى باب عالى‌يه عرض وتقديم ايدر .

٧ — امور بلديه‌ده قوهٔ ضابطه وعسكرى‌يه لزوم كورورسه مأمورين عسكريه وضابطه‌يه مراجعت ايدر.

شهر اماتتى مجلسنك وظيفه‌لرى شونلردر :

١ — ادارهٔ بلديه‌يه متعلق اولان ودوائر بلديه‌دن استيذان اولنان خصوصاتى مذاكره ايدوب بيان مطالعه ايدر.

٢ — كرك امانت وكرك دوائر بلديه مأمورلرندن اتهام اولنانلر حقنده برموجب نظام تحقيقات اوليه‌يى اجرا ومتهملرى عائد اولديغى محكمه‌يه كوندرير.

٣ — امانت موازنه جدولنى وسال محاسبه‌لرينى وصرفيات واقعه‌يى وسوقاقلرك ابنيه نظامنامه‌سى موجبنجه مختلف درجه‌لره تقسيمى ايچون بلديه دائره‌لرندن ياپيلان خريطه‌لرينى تنـظيم وتصديق ايدر.

٤ — بلديه ويركوسى نزاعنى ، عفو و تنزيل استدعالرينى فصل ايدر.

٥ — مقطوعاً احاله قيلنه‌جق رسومك مزايده واحاله‌سنه و اصنافلغه دائر وقوع بولان دعوالر اوزرينه بالحواله اصنافلر جمعيتلرندن ويريله‌جك تقريرلرى نظامنه توفيقاً رؤيت ايلر.

٦ — ایکی ویا دها زیاده دائره‌لر بیننده مشترك عملیات ایچون علاقه‌دار اولان دائره‌لر مجلسلری اعضاسندن ایکیشر ذات بولندیره‌رق هردائره‌نك حصه‌سنی تعیین وتعریفه مأموردر.

٧ — وزنه‌نك هرآی باشلرنده ویره‌جکی اجمال اوزرینه محاسبه‌جی ، مجلس اعضاسندن ایکی و محاسبه‌دن ایکی کاتب ایله برابر آیده بر دفعه واردات وصرفیاتك حسابنی تدقیق ایده‌رك وزنه‌نك موجودینی معاینه وتدقیق ایده‌جکدر.

ب ولایات ادارهٔ بلدیه‌لری — ولایات بلدیه قانونی ١٢٩٣ تاریخنده نشر اولنان قانون موجبنجه هر شهر وقصبه‌ده بر بلدیه مجلسی تشکیل اولنه‌جغی وشهرك بیوکلکنه کوره هرقرق بیك نفوس ایچون بر شهرده بر قاچ بلدیه مجلسوده تشکیل اولنه‌بیله‌جکدر.

بلدیه‌نك وظائف عمومیه‌سی شونلردر:

١ — یوللرك توسیع . تطهیر ، تنظیم ، تنویری؛ لغملرك ، صو یوللرینك تعمیر وانشاسی.

٢ — تنظیمات وتزییناته متعلق امور اجراسی.

٣ — وسائط نقلیه‌نك وسیر محللرینك تنظیم وترتیبی.

٤ — اصنافك آلیم صاتیم معامله‌لرنده طوغریلغه و نظافته تنا ایملری .

٥ — ترازو، کیله، قنطارکبی اوزانك عیارلرینك تفتیشی.

٦ — صحته خلل ویره‌جك مأکولاتك صاتدیرلمامسی.

٧ — صوقاقلرده کلوب کچمکی کوجلشدیره‌جك اجواله ان ویرمه‌مسی.

٨ — عما ویرسز یورتسز، کیمسه‌سز چوجوقلرك تربیه‌سی ایچون صنایع مکتبلری یاپمق.

٩ — فقرا و غربانك تداویسی ایچون خسته خانه وغربا خانه تأسیس ایتمك و بو صورتله دیلنجیلکی اورته‌دن قالدیرمق.

اداره‌ٔ بلدیه هیئتی بر بلدی مجلسی ایله برکاتب، بر صندوق امیندن. برده ضابطه‌ٔ بلدیه وظیفه‌سنی ایفا ایچون لزومی قدر چاوشلردن مرکبدر.

بلدیه مجلسی محلنجه اصحاب املاکدن و عثمانلی تبعه‌سندن اولمق اوزره مملکتك جسامتنه کوره آلتی‌دن اون ایکی‌یه قدر اعضادن مرکب اولور. اعضالر درت سنه ایچون اهالی طرفندن انتخاب اولنور هر ایکی سنه‌ده برکره یاریسی دکیشدیریلیر. بو اعضالر آیلق آلمیوب فخری یعنی آیلقسز اولور. یالکز ایچلرندن بری آیلقلی اولمق اوزره دولتجه بلدیه رئیسلکنه تعیین اولنور. مملکتك مهندسی ایله بیطر وطبیبی بلدیه مجلسنك اعضای مشاوره‌سندندر.

بلدیه وارداتی شونلردن ترکب ایدر:

١ — دولتجه تخصیص اولنان رسومات. اراده‌ٔ سنیه ایله وضع اولنه‌جق عادی وفوق‌العاده بلدیه ویرکولری.

٢ — تضمینات ویول فضله‌سی قالان یرلرك صاتیله‌جق

اثمانندن وبو تنظیماتدن مستفید اوله‌جقلردن آلنه‌جق شرفیه.

٣ — آلمغه مأذون اولدیغی جزای نقدی‌دن.

٤ — قنطار وچکی وکیله و قوبطوراتو وذبحیه رسومیله حیوان آلم صاتمندن آلنان رسوم متنوعه‌دن.

٥ — ادارهٔ بلدیه‌یه وقوع بوله‌جق اعانه وهبه‌لردن عبارتدر.

بلدیه دائره‌لرینه بورجلی اولوب بورجنی ویرمه‌ینلر اصحاب املاك وعقاردن ایسه‌لر املاکنی کرایه ویره‌جکی زمن کراجینك اشیاسنك نقلنه رخصت ویرنمه‌مك. املاکنك فراغ وانتقالی ایچون ویریله‌جك علم وخبر توقیف ایدلمك صورتیله بورجلری تحصیل اولنور. [*].

[*] بلدیه انتخاباتی حقنده (معلومات مدنیه) نك مكاتب اعدادیه‌یه مخصوص قسمنده تفصیلات ویرلمشدر.

٧

تشکیلات عدلیه

دولت علیهٔ عثمانیه‌ده محکمه‌لر ایکی قسمدر : بری (محاکم شرعیه) ، دیکری (محاکم نظامیه) در .

محکمهٔ شرعیه‌لرده نکاح و طلاق دعوالرینه و سائره‌یه باقیلیر .

محاکم نظامیه‌ده: حقوق عمومیه وحقوق شخصیه دعوالرینه باقیلیر .

عدلیه‌یه عائد اولان محکمه‌لر (محاکم نظامیه) در. (محاکم شرعیه) مشیخت اسلامیه‌یه مربوطدر .

محاکم نظامیه اوچ قسمدر : حقوق ، جزا ، تجارت محکمه‌لریدر .

محاکم نظامیه ایکی درجه‌در : بدایت ، استیناف . بونلرك فوقنده ویالکز استانبولده بر محکمه دها واردکه اوده (تمییز) محکمه‌سیدر .

بدایت محکمه‌لری — بدایت محکمه‌لری؛ حقوق وجزا نامیله ایکی‌یه آیریلیر .

هر قضاده بر بدایت محکمه‌سی واردر. بو محکمه‌نك جزایه عائد اولان ماده‌لرده وظیفه‌سی :

قباحت وجنحه درجه‌سنده بولنان جرملره بدايةً ، ناحیه مجلسلرینك قابل استیناف اولان قرارلرینی استینافاً تدقیق وحکم ایتمکدن عبارتدر.

قضا بدایت محکمه‌لری ؛ قباحت نوعندن اولان جرملره قطعیاً ، جنحه نوعندن بولنان جرملره قابل استیناف اولمق اوزره حکم ویریر.

قضا بدایت محکمه‌لرینك حقوقه عائد وظیفه‌لری :

بش بیك غروشه قدر اولان دعوالری قطعیاً یعنی قابل استیناف اولمق اوزره ، بش بیك غروش ودها زیاده مبلغ اوزرینه ویا او مقدار قیمتنده یاخود سنه‌ده بش یوز غروش ودها زیاده ایراد ویریر اموال غیر منقوله حقنده وقوع بولان و قیمتی تعیین و تقدیر اولنمامش برشی اوزرینه مبنی اولان دعوالری قابل استیناف اوله‌رق رؤیت ایتمکدر.

تجارت محکمه‌سی اولمایان محللرده قضا بدایت محکمه‌لری تجارت دعوالرینی‌ده قانون مخصوصنه توفیقاً رؤیت ایدرلر. بو حالده قضانك معتبر تجارلری طرفندن انتخاب ایدلمش ایکی موقت اعضانك محکمه‌ده بولنمسی شرطدر.

قضا بدایت محکمه‌سی بر رئیس ایله ایکی اعضادن مرکبدر.

[illegible] محکمه‌لرنده رئیسلك وظیفه‌سی او قصبه‌نك [illegible]

[illegible] دوعدر .

لوا بدایت محکمه‌سی — لوا مرکزلرنده بولنان بدایت محکمه‌سی، لوا مرکزنده بولندیغی قضاده وقوع بولان دعوای مدنیه‌یی رؤیت ایدوب لوایه مربوط قضالر بدایت محکمه‌لرینك [illegible] استیناف اولنان دعوالری استینافاً رؤیت [illegible] .

لوا بدایت محکمه‌لری حقوق وجزا نامیله ایکی قسمه [illegible] لوالرده بو ایکی قسمك [illegible] [illegible] .

[illegible] حقوق محکمه‌سی رئیس [illegible] [illegible] جزا محکمه‌سنه عدلیه [illegible] [illegible] رئیس تعیین ایدلمشدر .

[illegible] تقدیرده رئیس اوللر [illegible] رئیس [illegible]

ولایت مرکزلرنده بولنان [illegible] محکمه‌لری [illegible] جزا نامیله ایکی‌یه تقسیم اولنمشدر .

[illegible] اول حقوق دائره‌سنده رئیس [illegible] [illegible]

[illegible] .

درسعادت بدایت محکمه‌سی درت دائره‌یه تقسیم اولنمشد [illegible] حقوق، ایکیسی جزا ایشلرینه باقار . یالکز برنجی حقوق دائره‌سنده [illegible] رئیس [illegible] بولنوب دیکرلرنده رئیس [illegible] بولونور .

درسعادت تجارت محكمه‌سی اوچ دائره‌یه آیرلمشدر :

برنجی تجارت محكمه‌سی
ایكنجی » »
تجارت بحریه »

برنجی تجارت محكمه‌سنك وظیفه‌سی :

یالكز تبعهٔ عثمانیه ایله اجنبی بیننده وقوعه كلن دعوالری مختلط اوله‌رق یعنی كرك مدعی وكرك مدعی‌الیهك تابع اولدیغی دولتك ترجمانی حضور و او دولت سفارتندن انتخاب ایدلمش ایكی اعضا موجود اولدیغی حالده رؤیت وفصل ایدر .

بو محكمه‌دن صادر اولان اعلاملر استیناف وتمییز اولنه‌ماز یالكز اعادهٔ محاكمه اولنه‌بیلیر .

ایكنجی تجارت محكمه‌سنك وظیفه‌سی :

تبعهٔ دولت عثمانیه‌دن اولان اراسنده وقوع بولنان تجارته متعلق دعوالری رؤیت ایدر .

تجارت بحریه محكمه‌سنك وظیفه‌سی :

بحریه ایشلریله صوكره‌دن صرفصادر اولان ارادهٔ سنیه موجبنجه انجق ایشلرینی رؤیت ایدر .

بحریه ایشلرنده ایكی طرفدن بری اجنبی اولورسه دعوایی تجارت محكمه‌سنده اولدیغی كبی مختلط اوله‌رق رؤیت ایدر وبویولده‌كی دعواده استیناف وتمییز اولنه‌ماز .

استیناف محکمه‌لری — مرکز ولایتك بولندیغی هر قضاده حقوق وجزایه آیرلمش بر استیناف محکمه‌سی واردر.

استیناف حقوق دائره‌سنك وظیفه‌سی:

ولایته مربوط اولان لوا و قضالرك بدایت محکمه‌لرینك حقوق دعوالرینه دائر قابل استیناف اولمق اوزره ویردکلری حکملری تدقیق ورؤیت ایدر.

استیناف جزا دائره‌سنك وظیفه‌سی:

ولایته مربوط لوا محکمه‌لرنده جنحه‌یه دائر ویریلن حکملری استینافاً و کندی دائره‌سی داخلنده وقوعه کله‌جك جنایت دعوالرینی رؤیت ایدر.

استانبول ملحقاتیله برابر بر ولایت اعتبار اولنوب استیناف محکمه‌سی؛ جنایت قسمی، جنحه قسمی، تجارت قسمی، حقوق قسمی ناملریله درت دائره‌یه تقسیم اولنمش ورئیس اول جنایت قسمنده بولنوب دیکرلرنده رئیس ثانیلر بولنور.

استیناف محکمه‌لرینك هر دائره‌سی بر رئیس ایله دردر اعضادن مرکب و ولایت استیناف محکمه‌سی اعضاسنك نصفی موظف ونصفی فخریدر.

محکمهٔ تمیز — محکمهٔ تمیز اوچ دائره‌یه منقسمدر: حقوق، جزاء، استدعا.

حقوق وجزا دائره‌لری رئیسـدن ماعدا آلتیشر اسـتدعا دائره‌سی رئیسدن ماعدا درت اعضادن مرکبدر.

محکمهٔ تمیز حقوق دائره‌سنك وظیفه‌سی:

اسـتیناف محکمه‌لرندن و صورت قطعیه‌ده اوله‌رق بدایت محکمه‌لرندن ویریلن اعلاملری استدعا اوزرینه تدقیق ایدر.

محکمهٔ تمیز جزا دائره‌سنك وظیفه‌سی:

جنحه وقباحته‌دائر صولـ درجه‌ده ویرلمش‌اولان اعلاملری اسـتدعا اوزرینه، جنایته متعلق اعلاملری رأساً ورسماً تدقیق ایدر .

استدعا دائره‌سنك وظیفه‌سی:

محکمهٔ تمیز حقوق و جزا دائره‌لرینه متعلق عرضحاللری بالتدقیق قانونه موافق اولانلری قبول و عائد اولدیغی دائره‌لره کوندریر. تمیز مدتی کچمش ویا تمیز شرطلری نقصان اولانلری قبول ایتمیوب رد ایدر . نقـل دعوی ، تعیین مرجع، وظیفه وصلاحیت، مرور زمان، مفسوخیت ماده‌لرینی تدقیق ایدر.

مدعی عمومیلر ـــ عدلیه ایشـلرنده عمومك حقوقنی محافظه ایچون حکومت طرفندن تعیین ایدیلن مأمورلره (مدعی عمومی) دینیر.

مدعی عمومیلرك وظیفه‌سی:

حقوق عمومیه‌نك محافظه‌سی ایچون احکام قانونیه‌نك حسن جریاننه دقت ایلمکدن عبارتدر.

مدعی عمومیلر هراستیناف محکمه‌سی نزدنده واردر. مدعی عمومیلرك آمری محکمهٔ تمییز نزدنده بولنان باش مدعی عمومیدر.

٨

وظائف تبعه

برنجی قسممزده سویله‌دیکمز اوزره (تبعه) بر کیمسه‌نك هانکی دولتك قانون ونظامنه تابع ایسه او کیمسه‌یه اودولتك تبعه‌سی دینیر.

بز عثمانلی دولتنه تابعز. بز دولت عثمانیه تبعه‌سی‌یز.

تبعه‌نك حکومته قارشی وظیفه‌لری واردر. هپمز اووظیفه‌لرك اجراسیله مکلفز.

الك برنجی وظیفه‌مز قانونلرمزه اطاعت ایتمکدر. حکومتمزك ویره‌جکی امری دیکله‌مکدر. قانونه اطاعت ایتمه‌ین، قانونك امر ایتدیکی یولده حرکت ایتمه‌ین افراد عاصی عداید یلیر. قانونه عاصی اولانلری تربیه ایدر.

تبعه‌نك وظیفه‌لرندن بریده وطننه، وطننك ترقیسنه، وطننك محافظه‌سنه چالیشمق، سعی و غیرت ایتمکدر. زیرا اداره‌سنده بولنان هر مملکت او دولت تبعه‌سنك وطنیدر. دولت عثمانیه اداره‌سنده بولنان هر مملکت وطنمز دیمکدر. وطنمزك بر آوج

طوپراغنی بیله محافظه ایتمکه هم شرعاً، هم قانوناً، هم وجداناً بورجلویز .

تبعه‌نك دیکر بر وظیفه‌سی‌ده دولتك هرکسه تکلیف ایتدیکی ویرکولری وقت و زمانیله ویرمکدر . ویرکو نامنه ویره‌جکمز پاره‌لر دولتك اداره‌سنه، حکومتك ایشلرنده قوللانیلان مأمورلرك ادارهٔ تعیشنه، بزی دشمندن محافظه ایده‌جك عسکر قرداشلرمزك مملکتك آسایشنی محافظه ایده‌جك ضابطه مأمورلرینك مصارفنه ، وطنمزك ترقیسنه ، ملتمزك تعالیسنه یارایه‌جقدر . بزم ویره‌جکمز ویرکولر اولریمزك احتیاجاتنه صرف ایده‌جکمز پاره‌لردن دها مهمدر . زیرا خانه‌مزه صرف ایده‌جکمز پاره‌دن یالکز عائله‌مز استفاده ایده‌جك حالبوکه دولتمزه ، حکومتمزه ویره‌جکمز پاره‌دن بتون ملتمز، وطنمز استفاده ایده‌جکدر .

حکومتمزك ، قانونلرمزك بزه ویرمه‌مزی تکلیف و امر ایتدیکی ویرکولری ویرمك بزم بورجمز در . بز وقتیله انی ویرمزسه‌ك حکومتمزه ، قانونمزه قارشی پك بیوك قباحت ایشله‌مش اولورز .

تبعه یالکز دولته مالاً بورجلو دکلدر ، بدناً دخی بورجلو در . مالاً بورجنی ویرکولرنی ویرمکله اوده‌دیکی کبی بدناً بورجنی‌ده عسکرلك ایله ایفا ایدر .

عسکرلك ؛ بر تبعه‌نك دولتنه ، وطننه ، ملتنه ایده‌جکی خدمتك الك بیوکی ، الك مقدسیدر . بر ملتك شرف وناموسنی اکمال ایده‌جك عسکر در .

تبعه‌نك بر وظیفه‌سیده وطننده تجارت ، صنایع ، زراعتك ترقیسنه خدمت ایتمکدر .

هر کس هانکی صنعت وتجارتده ایسه مساکنك مساعده‌سی درجه‌سنده ترقیسنه غیرت ایتملیدر . ملتلر ، مملکتلر ، دولتلر آنجق تجارت وصنایعك ترقیسیله تعالی ایتمشلردر . معرفتسز ، صنعتسز ، تجارتسز مملکتلر برخرابه‌یه بکزر . معارف ، صنایع ، تجارتی اولمیان بر قوم ، بر مات هیچ بر وقتده پامال اولمقدن قورتیله‌ماز ؛ بر سوزی سرسری دیمکدر . وطننك ، ملتنك ، دولتنك ترقیسنی ابسته‌ین تبعه ال برلك ایله ، اتحاد واتفاق ایله چالیشیر ؛ کندی دولت و ملتنی ارتفایه سعی وغیرت ایدر .

تبعه‌نك وظیفه‌لرندن بریده کیمسه‌نك مالنه ، عرضنه تجاوز ایتمامکدر . بوکا هم شرعاً ، هم قانوناً مجبوردر . بونك عکسی حرکتده بولنانلر قانوناً تأدیب اولور . دوچار مجازات اولور .

اشته بر تبعه‌نك دولتنه ، وطننه ، وطنداشنه قارشی وظیفه‌لرینك خلاصه‌سی بونلر در .

حقوق تبعه

تبعه‌نك حقوقی شو اوچ شیله خلاصه ایدیلیر : حریت ، عدالت ، مساوات .

حریت. — هر کس آسایش خلق واداب عمومیه‌یی اخلال ایتمه‌مك و کیمسه‌نك حقوقنه تجاوزده بولنمامق اوزره ایسته‌دیکی

صورتده حرکت ایتمك دیمکدر . بن حرم دیه‌رك مناسبتلی مناسبتسز باغروب چاغرمق، اوته‌کینه بریکنه تعرض ایتمك، آدابه مغایر حرکتلرده بولنمق قانونك منع ایتدیکی شیلری یاپمق دیمکدر که او زمان قانون بوحاله ارتکاب ایدنلری تأدیب ایدر.

عدالت. — تبعه‌نك حکومتدن ایسته‌یه‌جکی حقوقدن بریدر. تبعه‌دن هر هانکی برینك حقوقنه تجاوز ایتدیرمه‌مك حکومتك وظیفه‌سیدر. اکر برینك حقوقنه تجاوز ایدیلیرسه حکومت آنك حقنی آلیر. کیمسه‌نك ضررینه میدان براقماز؛ اشته بوکا عدالت دینیر.

مساوات. — تبعه‌نك هر فردی کرك قانون حضورنده، کرك مملکته دائر وظیفه‌لرده، کرك حقوقنده مساوی اولمقدر. بو مساوات تبعه‌نك حقیدر. قانون نظرنده تبعه‌دن هیچ بر فردك یکدیکرینه رجحانیتی یوقدر. تکالیف دولت نظاماته توفیقاً عموم تبعه بیننده هر کسك قدرتنه کوره طرح وتوزیع اولنور.

اخوت. — قرداشلق دیمکدر. بر تبعه‌دن بولنان افراد یکدیکرینك قرداشیدر. هپسی بر مانك اجزاسی، هپسی بر وطنك اولادیدر. بروطن اولادی بر وجودك اعضاسی دیمکدر.

هر کسك مسکونه منزلی تعرضدن مصوندر. بوده تبعه‌نك حکومتدن ایسته‌یه‌جکی بر حقدر. تبعه‌دن هر فردك مالنی، عرضنی، ملکنی محافظه ایتمك حکومتك بورجیدر. هانکی

حکومت مأموری بو وظیفه‌یی ایفا ایتمزسه قانون نظرنده مسئول اولور.

مطبوعات قانون نظرنده سربستدر. هر کس ایستدیکی کتابی یازار، طبع ایدر. لکن طبع ایدیلان کتاب هرنه صورتله اولورسه اولسون طبع ایدیلیر ورته خلاف قانون یا حقوقه کذب و افترادن عبارت اولورسه آنی یازوب طبع ایدنلر علیهنه اقامهٔ دعوی اولنور.

قانونک تعیین ویردیکی حقوقدن برده کرک اشخاصه وکرک جمعیتلره تعلق ایدن قوانین و نظامات خارجنده واو قانون ونظاملر خلافنده اوله‌رق یاپیلان اولدیغی حاللرده اولا شو حادثه‌نک دائره‌یه عائد ایسه او دائره‌نک اک بیوک مأمورینه عرضحال ویرمکه ویو اسنزاول ایدن مأمور حقنده شکایت ایتمکه حقی واردر.

الحاصل تبعه‌نک حکومته قارشی وظیفه‌لری ومقابل حکومتدن ایسته‌یه‌جکی حقلر وقوروده خلاصه ایتدیکمز درت شیدر.

حریت. عدالت. مساوات. اخوت.

انتها

— پروغرام —

١ — دولت عثمانیه‌نک تشکیلات سیاسیه و ادارهٔ ملکیه‌سی.
٢ — قانون اساسی.
٣ — اعیان و مبعوثان مجلسلری.
٤ — قانون.
٥ — ادارهٔ مرکزیه
٦ — ادارهٔ ولایات
٧ — تشکیلات.
٨ — وظائف
٩ — حقوق